

Cerklje pod Krvavcem

KRIZNI NAČRT ZA TURIZEM CERKLJE NA GORENJSKEM

Februar 2023

Zavod za turizem Cerklje

Kazalo vsebine

1. UVOD.....	5
2. CERKLJE NA GORENJSKEM.....	6
2. 1. SPLOŠNO.....	6
2. 2. ZAVOD ZA TURIZEM CERKLJE.....	6
2. 3. OPIS OBMOČJA OBČINE CERKLJE NA GORENJSKEM.....	7
2. 4. ORGANIZIRANOST CIVILNE ZAŠČITE IN SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ V OBČINI CERKLJE NA GORENJSKEM.....	8
3. OCENE OGROŽENOSTI.....	10
3. 1. POTRES.....	10
3.1.1. OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA.....	12
3.1.2. ZAKLJUČEK.....	14
3. 2. POPLAVE.....	14
3.2.1 OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA.....	16
3.2.2 ZAKLJUČEK.....	17
3. 3. POŽAR.....	18
3.3.1.VIR NEVARNOSTI.....	18
3.3.2.MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE.....	18
3.3.3.VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE.....	19
3.3.4.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI.....	19
3.3.5.POTEK IN MOŽEN OBSEG NESREČE.....	22
3.3.6.OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA.....	23
3.3.7.VERJETNE POSLEDICE NESREČE.....	23
3.3.8.VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE.....	23
3.3.9.MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE.....	24
3.3.10.PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE.....	25
3.3.11.ZAKLJUČEK.....	25
3. 4. MNOŽIČNI POJAV KUŽNIH BOLEZNI PRI ŽIVALIH.....	25
3.4.1.VIR NEVARNOSTI.....	25
3.4.2.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI.....	26
3.4.3.OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA.....	28
3.4.4.MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE.....	29
3.4.5.VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE.....	31
3.4.6.POTEK IN MOŽEN OBSEG NESREČE.....	31
3.4.7.VERJETNE POSLEDICE NESREČE.....	31

3.4.8.VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	32
3.4.9.MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE	33
3.4.10.PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE	33
3.4.11.ZAKLJUČEK.....	34
3.5. JEDERSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA	34
3.5.1.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI	34
3.5.2.OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA.....	34
3.5.3.VERJETNE POSLEDICE NESREČE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	35
3.5.4.VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE	35
3.5.5.ZAKLJUČEK	36
3.6. OCENA OGROŽENOSTI OB MNOŽIČNI NESREČI NA AVTOCESTI	36
3.6.1.UVOD	36
3.6.2.VIRI NEVARNOSTI IN MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE	37
3.6.3.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI	38
3.6.4. OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA	38
3.6.5. VERJETNE POSLEDICE NESREČE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	38
3.6.6.VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE	39
3.6.7.PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE.....	40
3.6.8.ZAKLJUČEK	40
3.7. OCENA OGROŽENOSTI ZARADI NESREČE ZRAKOPLOVA.....	40
3.7.1.UVOD	40
3.7.2.VIRI NEVARNOSTI IN MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE	41
3.7.3.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI	43
3.7.4.OGROŽENI PREBIVALCI IN PREMOŽENJE	44
3.7.5.VERJETNE POSLEDICE NESREČE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	44
3.7.6.VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE	44
3.7.7.ZAKLJUČEK	45
3.8. OCENA OGROŽENOSTI ZARADI TERORIZMA.....	45
3.8.1.UVOD	45
3.8.2.VIRI NEVARNOSTI	45
3.8.3.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI	46
3.8.4.OGROŽENI PREBIVALCI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA	46
3.8.5.VERJETNE POSLEDICE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE.....	46
3.8.6.VERJETNOST POJAVLJANJA IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA TERORISTIČNIH NAPADOV.....	46

3.8.7.ZAKLJUČEK	47
4. KRIZNI NAČRT.....	48
4. 1. ANALIZA TVEGANJ	48
Naravne nesreče:	49
Politični dogodki:.....	50
Nezgode.....	50
Teroristični napadi:	51
Epidemije in pandemije:.....	51
Tehnične okvare:.....	51
Letalske nesreče:.....	51
5. DOLOČITEV ODGOVORNOSTI	51
5. 1. KRIZNI ŠTAB.....	51
5.2. NALOGE KRIZNEGA ŠTABA.....	52
6. KOMUNIKACIJSKI NAČRT	52
6.1. KRIZNO KOMUNICIRANJE.....	53
6.2. MEDIJSKA ADREMA	54
7. NAČRT EVAKUACIJE.....	54
7.1. Varna območja	55
7. 2. ZAVETIŠČA.....	56
8. OBNOVITVENA FAZA	56
9. VIRI	57

1. UVOD

Krizni načrt za turizem Cerklje na Gorenjskem je dokument, ki predvideva ukrepe za obvladovanje in obvladovanje morebitnih kriznih situacij, ki bi lahko vplivale na turistično industrijo v Cerkljah na Gorenjskem. Vsebuje načrt za obvladovanje nevarnosti, ki lahko vključujejo naravne nesreče, nesreče v prometu, letalske nesreče, terorizem in druge dogodke, ki lahko vplivajo na turistično industrijo in povročijo škodo na infrastrukturi kot tudi na ugledu destinacije..

Krizni načrt za turizem v Cerkljah na Gorenjskem bo pomagal turističnim deležnikom pri načrtovanju, izvajanju in koordinaciji ukrepov za obvladovanje kriznih situacij. Sistematično načrtovanje in usklajeno ukrepanje med različnimi deležniki lahko zmanjša škodo, ki jo lahko povzročijo krizne situacije, in poveča učinkovitost odzivanja v primeru krize.

Krizni načrt za turizem v Cerkljah na Gorenjskem vključuje načrt za obveščanje turistov, postopke za evakuacijo turistov, načrt za oskrbo turistov s hrano in drugimi potrebščinami v primeru zaprtja cest, letališča ali drugih infrastrukturnih objektov ter druge ukrepe za zagotavljanje varnosti in dobrobiti turistov.

Krizni načrt za turizem Cerklje na Gorenjskem vključuje različne vidike obvladovanja kriz, kot so obveščanje javnosti, načrti evakuacije, načrti za oskrbo in namestitve ljudi v stiski ter načrti za obnovo in ponovno vzpostavitev turistične infrastrukture. Poleg tega vključuje tudi seznam oseb, ki so odgovorne za izvajanje načrta, načrt komunikacije in načrt usposabljanja za krizne situacije.

V skladu z in Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1) in Ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju Gorenjske 7.0 ter dopolnjena verzija 7.1. in 7.2. Ocene ogroženosti so izdelane na osnovi Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, št. 39/95) je bil pripravljen dokument Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, dne 15. 10. 2013.

V ocenah ogroženosti, na osnovi podatkov iz raziskav in študij ter drugih strokovnih podlag so bili podani podatki o posamičnih virih nevarnosti za vse nesreče (možne vzroke za nastanek nesreč, verjetnosti ponavljanja nesreč, poteku in možnem obsegu, verjetnih posledic nesreče....) in ocene stopnje ogroženosti občine po posamičnih nesrečah. V sklopu podane ocene so bili predlagani tudi zaključki in usmeritve za organiziranost zaščite in reševanja. Pri izdelavi ocene ogroženosti je bilo upoštevano, da je za območje občine Cerklje na Gorenjskem najpomembnejša izdelava ocen ogroženosti za naslednje nesreče:

- Potres
- Poplave
- Požar
- Jedrske ali radiološke nesreče,
- Nesreče zrakoplova
- Množični pojav kužnih bolezni pri živalih
- Ogroženost zaradi terorizma
- Množična nesreča na avtocesti

2. CERKLJE NA GORENJSKEM

2. 1. SPLOŠNO

S svojimi skoraj 8000 prebivalci je Cerklje na Gorenjskem turistična destinacija, ki se nahaja v osrednjem delu Gorenjske regije v Sloveniji. Zaradi svoje lege v neposredni bližini letališča Ljubljana in smučišča Krvavec je Cerklje na Gorenjskem priljubljeno tako med poslovnimi kot tudi turističnimi potniki.

V Cerkljah na Gorenjskem lahko turisti uživajo v lepotah narave, kot so hribovja, gozdovi in jezera, obišejo kulturne znamenitosti, kot so cerkve, gradovi (Strmol) in muzeji, ter se prepustijo številnim aktivnostim, kot so smučanje, pohodništvo, kolesarjenje, ribolov in športno plezanje.

Poleg tega Cerklje na Gorenjskem ponujajo tudi pestro izbiro nastanitev, restavracij in lokalov, kjer lahko turisti okusijo lokalne jedi in pijače ter se družijo z domačini.

2. 2. ZAVOD ZA TURIZEM CERKLJE

Zavod za turizem Cerklje (ZTC) na Gorenjskem je javni zavod ustanovljen s strani Občine Cerklje na Gorenjskem, ki skrbi za promocijo in razvoj turizma v občini Cerklje na Gorenjskem. Njihova glavna naloga je promocija destinacije ter organizacija in izvajanje turističnih prireditev in aktivnosti. Zavod sodeluje tudi z drugimi turističnimi organizacijami in ponudniki turističnih storitev v regiji ter skrbi za povezovanje in promocijo celotne turistične ponudbe območja.

Poleg promocije in organizacije dogodkov ter aktivnosti, Zavod za turizem Cerklje na Gorenjskem izvaja tudi informacijsko dejavnost za turiste. Na voljo imajo turistično-informacijski center, kjer lahko turisti dobijo vse potrebne informacije o turistični ponudbi in dogodkih na območju občine Cerklje na Gorenjskem ter v sosednjih turističnih regijah. Zavod tudi skrbi za razvoj turistične infrastrukture in kakovosti ponudbe na destinaciji ter izvaja različne projekte in naložbe za razvoj turizma v regiji.

Zavod za turizem Cerklje na Gorenjskem ima v kriznih razmerah pomembno vlogo pri upravljanju s turističnim območjem in zagotavljanju varnosti turistov.

Njihova funkcija v kriznem načrtu vključuje:

Spremljanje situacije: Zavod za turizem Cerklje na Gorenjskem spremlja situacijo na območju in posreduje informacije relevantnim organom in institucijam.

Upravljanje s turističnimi objekti: V primeru krize zavod za turizem koordinira z lastniki turističnih objektov, da se zagotovi varnost turistov.

Informiranje turistov: Zavod za turizem Cerklje na Gorenjskem skrbi za obveščanje turistov o aktualnih razmerah, varnostnih ukrepih in drugih pomembnih informacijah.

Sodelovanje z mediji: V kriznih razmerah zavod za turizem sodeluje z mediji in zagotavlja pravočasne in točne informacije za javnost.

Sodelovanje z lokalnimi oblastmi: Zavod za turizem Cerklje na Gorenjskem sodeluje z lokalnimi oblastmi pri upravljanju kriznih situacij na območju. Skupaj s preostalimi deležniki na območju, kot so

gasilci, reševalci, policija in drugi, zavod za turizem Cerklje na Gorenjskem igra ključno vlogo pri zagotavljanju varnosti in dobrobiti turistov v primeru kriznih situacij.

2. 3. OPIS OBMOČJA OBČINE CERKLJE NA GORENJSKEM

Občina Cerklje obsega 7665 ha površine. Glavna značilnost njene lege je prehod gorskega sveta Kamniško Savinjskih Alp v nižinski svet Ljubljanske kotline. Območje leži na nadmorski višini med 350 in 1972 m.

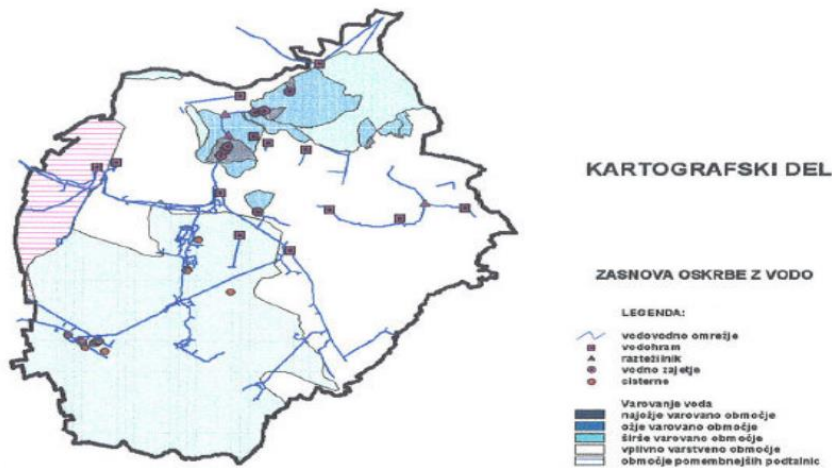
Območje je reliefno zelo razgibano. Razdelimo ga lahko na tri naravno - geografske enote:

- gorski svet Kamniško-Savinjskih Alp,
- prehodni gričevnat svet,
- ravninski del Kranjskega polja na jugu.

Pomembnejši potoki na območju občine so:

- Reka,
- Pšata in
- Ušica.

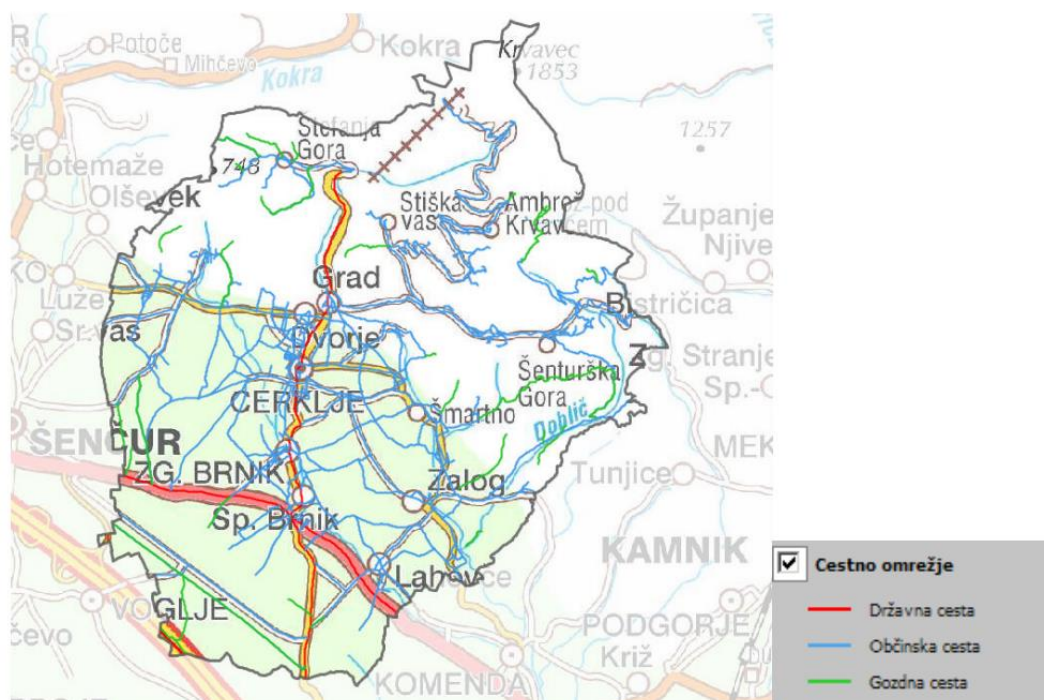
Vsi potoki imajo hudourniški značaj, ki je posebno izrazit pri potoku Reka. Vsi trije potoki ob večjih padavinah poplavijo.

Slika: Primer razvejanosti vodotokov (Vir: Sloji – hidrografija)

Cerklje ležijo na prometno pomembni lokaciji. Razpotegnjene so vzdolž ceste, ki vodi iz Vodice in Ljubljane do spodnje postaje krvavške žičnice. V Spodnjem Brniku je letališče Brnik in križišče ceste Ljubljana – Krvavec in pomembnejše ceste Kranj – Mengeš – Domžale, ki je povezava v Kranj. Po JV robu občine vodi avtocesta Ljubljana – Jesenice.

Lokalne ceste so v zelo dobrem stanju. Cestno omrežje občine sestavljajo magistralne ceste, ceste 1. in 2. reda, avtocesta in lokalne zbirne ceste. Bližina letališča Brnik, ki je od središča Cerklje oddaljeno 4 km, omogoča odlično letalsko povezavo. Na Krvavec vozi popolnoma nova gondolska žičnica.

Slika: Prometne povezave na območju Občine Cerklje na Gorenjskem (Vir: PISO – ceste)

V občini leži 30 naselij. Največje so Cerklje, kjer živi slaba četrtnina vseh prebivalcev. Med večja naselja prištevamo še šest ravninskih vasi z nad 300 prebivalci, kjer prebiva slabih 65% vsega prebivalstva. To so Dvorje, Lahovče, Sp. Brnik, Velesovo, Zalog in Zg. Brnik. Najmanjših naselij, ki ne premorejo niti 50 prebivalcev, je sedem, vsa pa ležijo v hribovitem svetu. V večjih naseljih je opaziti tudi trend naraščanja prebivalstva, medtem ko se v manjših naseljih, ki ležijo v hribovitejšem območju in so oddaljeni od večjih središč, prebivalstvo zmanjšuje. Kljub temu ni zaslediti izrazitejšega praznjenja oz. zgoščevanja prebivalstva (Marjanovič, 1998).

Na območju občine se nahajajo sledeči pomembni objekti:

- Mednarodno letališče Jožeta Pučnika
- Protokolarni objekt Strmol
- Vojaško letališče
- Obsežna zajetja pitne vode za širše območje ljubljanske kotline
- Smučišče na Krvavcu s pripadajočimi objekti
- Radijski in TV oddajniki na Krvavcu

Zgoraj navedeni objekti imajo pomemben vpliv na vrste ogroženosti katerim je izpostavljeno območje občine Cerklje na Gorenjskem.

2. 4. ORGANIZIRANOST CIVILNE ZAŠČITE IN SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ V OBČINI CERKLJE NA GORENJSKEM

Občine so glavne nosilke sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in odgovorne za uresničevanje zaščitnih ukrepov ter organiziranje in izvajanje pomoči in reševanja v primeru naravnih in drugih hudih nesreč, tudi težjih industrijskih nesreč. S tem namenom organizirajo enote in službe za

zaščito, reševanje in pomoč Občine Cerklje na Gorenjskem so odgovorne tudi za organiziranje, razvijanje in usklajevanje samozaščite in vzajemne pomoči v bivalnem in delovnem okolju. Lokalne skupnosti so omenjene enote ustanovile v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč in s Pravilnikom o kadrovskih in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite. Občina Cerklje na Gorenjskem ima naslednje sile za zaščito reševanje in pomoč:

Občinski organi:

- župan
- občinska uprava
- skrbnik načrta

Organi civilne zaščite občine:

- poveljnik CZ občine Cerklje na Gorenjskem
- namestnik poveljnika CZ občine
- štab Civilne zaščite občine
- poverjeniki za Civilno zaščito in njihovi namestniki

Enote in službe Civilne zaščite občine

- enota za tehnično reševanje
- enote za reševanje na vodi in iz vode,
- enota za prvo pomoč,
- služba za podporo,

Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč v občini

- Javno podjetje Komunala Kranj, d.o.o. – sanacija in pokop ljudi in kadavrov
- Zdravstveni dom Kranj – zdravstvena pomoč
- Mercator, d.d. – oskrba ogroženega in prizadetega prebivalstva
- Alpetour – Potovalna agencija Kranj d.o.o. – prevozi oseb in materiala
- Gorenjska Gradbena družba d.d. – strojno gradbena dela in prevozi
- Center za socialno delo Kranj – za socialno pomoč ogroženemu in prizadetemu prebivalstvu

Gasilske enote, ki opravljajo javno gasilsko službo:

- PGD Cerklje, 35 operativnih gasilcev, III. kategorija,
- PGD Zgornji Brnik, 25 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Lahovče, 15 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Štefanja Gora, 15 operativnih gasilcev, I. kategorija
- PGD Šenturška Gora, 15 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Spodnji Brnik, 15 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Velesovo, 15 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Zalog pri Cerkljah, 15 operativnih gasilcev, I. kategorija

Občinski pogodbeni izvajalci:

- Pogodbeni izvajalci z gradbeno mehanizacijo,

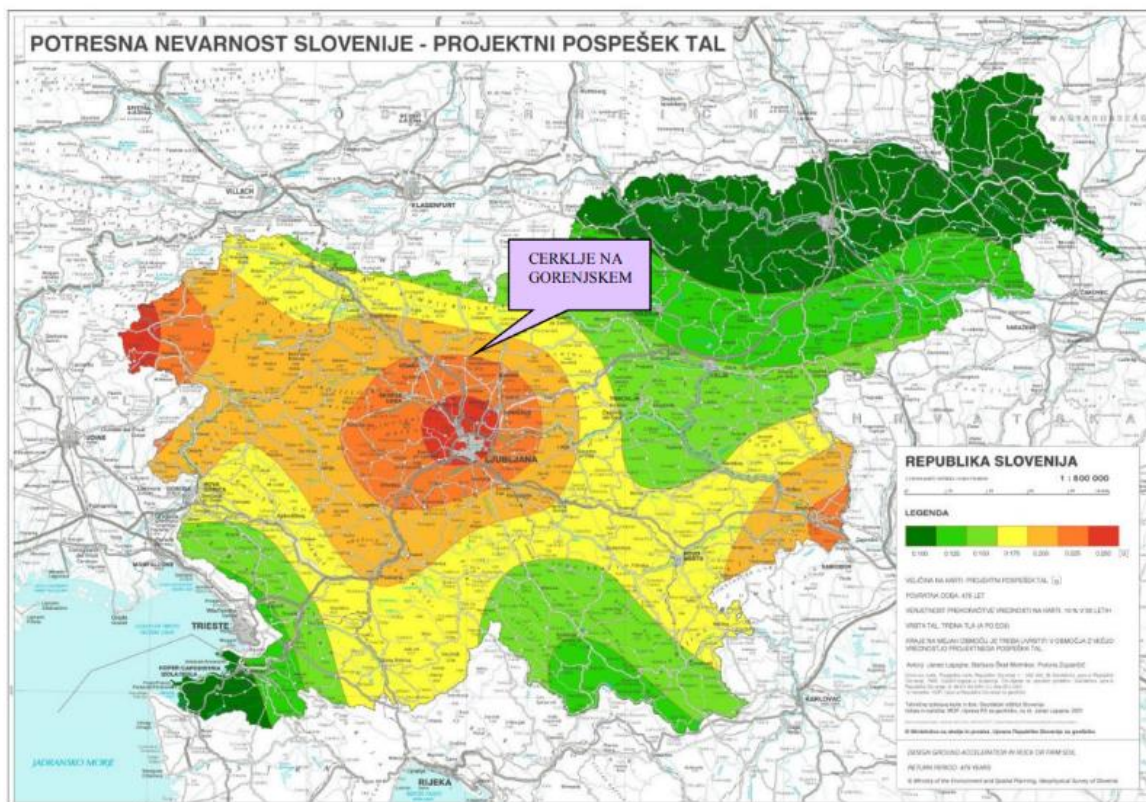
Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij

- prostovoljna gasilska društva občine Cerklje na Gorenjskem
- Območno združenje RK Kranj

3. OCENE OGROŽENOSTI

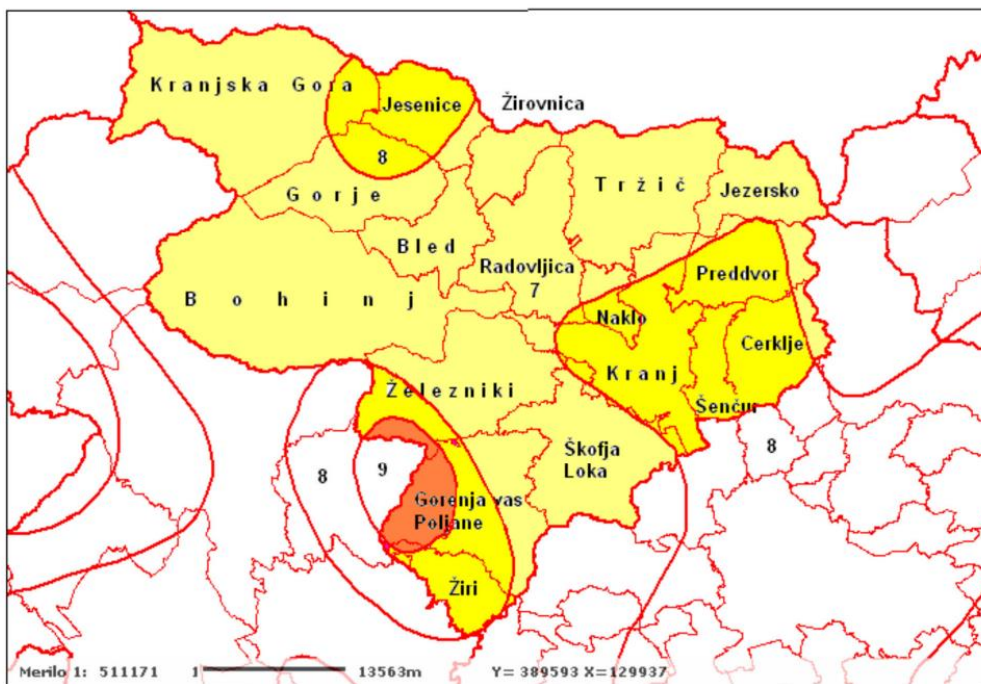
3. 1. POTRES

Slovenija je država s srednjo potresno nevarnostjo. Čeprav potresi pri nas ne dosežajo prav velikih vrednosti magnitude, so lahko njihovi učinki dokaj hudi zaradi razmeroma plitvih žarišč. Karte potresne nevarnosti kažejo, da poteka pas večje nevarnosti po osrednjem delu Slovenije od severozahoda proti jugovzhodu države. Z oddaljevanjem od tega pasu proti severovzhodu in jugozahodu države se potresna nevarnost vidno zmanjšuje. Na uradni karti potresne nevarnosti za povratno dobo 500 let je na območju občine Cerklje na Gorenjskem predviden potres VIII. stopnje.

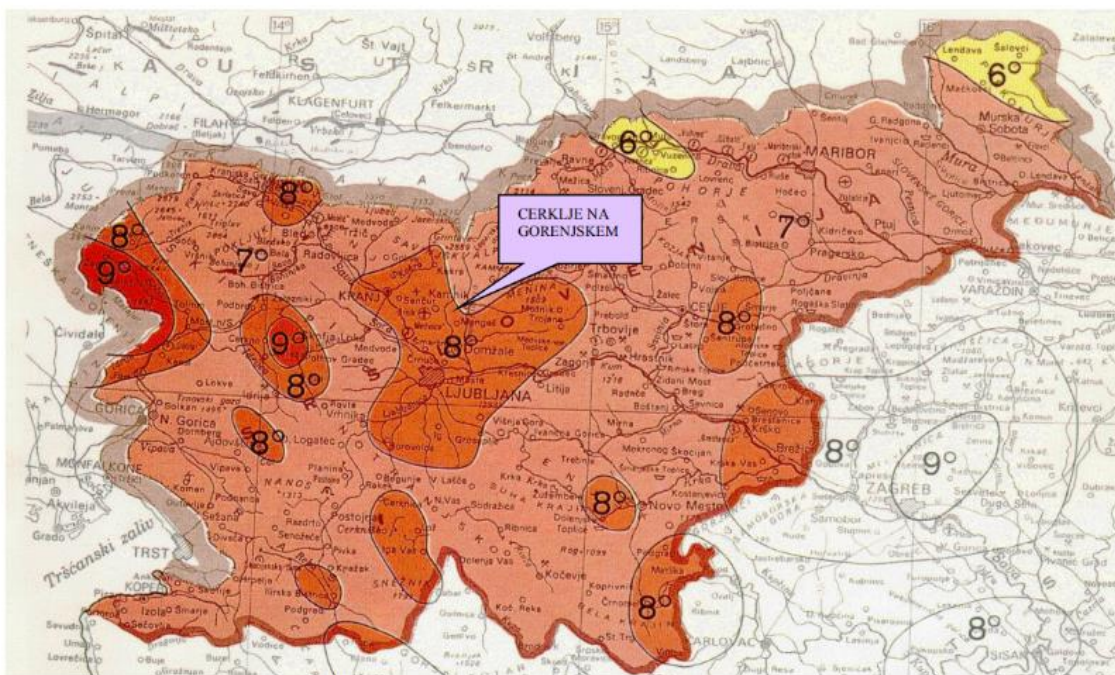
Slika: Karta potresne ogroženosti

Iz literature in podatkov (Agencija RS za okolje) je razvidno, da na področju občine Cerklje na Gorenjskem do sedaj še ni bilo epicentrov potresov. Prav tako še ni bilo hujših poškodb na objektih in infrastrukturi zaradi potresov na območju občine Cerklje na Gorenjskem.

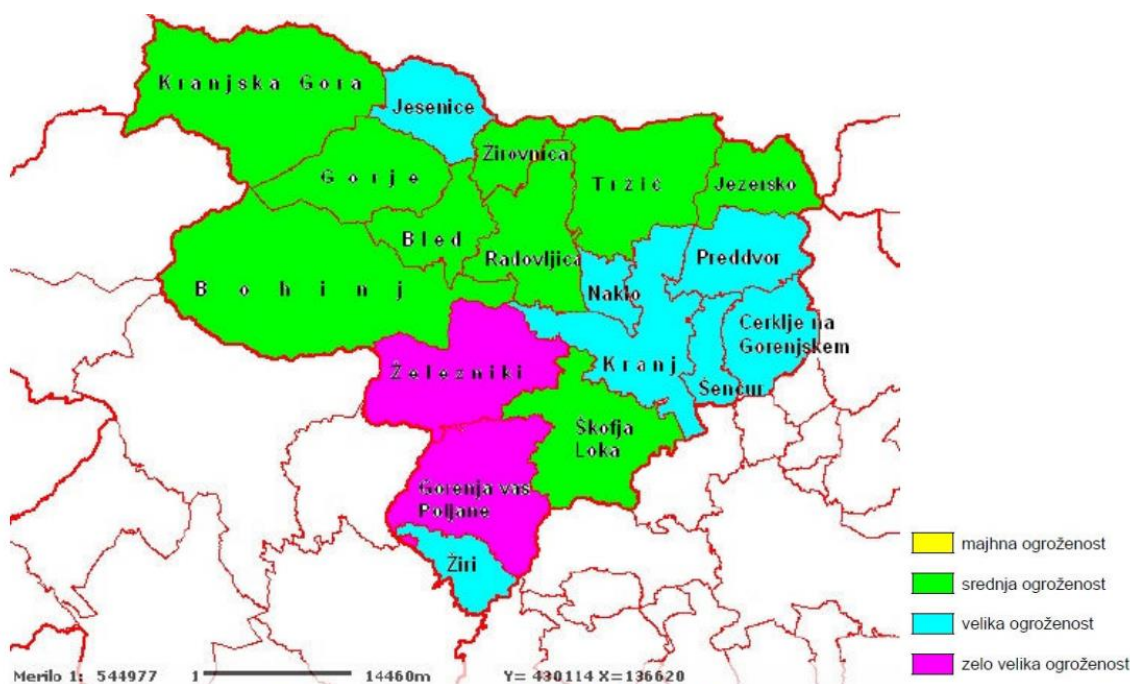
Slika: Karta stopnje potresne ogroženosti MCS – Občina Cerklje na Gorenjskem

Možnost nastanka udornih potresov je zanemarljiva do nizka.
 Možnost nastanka vulkanskih potresov je zanemarljiva do nizka.
 Možnost nastanka tektonskih potresov je nizka do srednja.

Slika: Karta intenzitet potresov v Republiki Sloveniji

Iz karte potresne ogroženosti Republike Slovenije je razvidno, da je območje občine Cerklje na Gorenjskem na potresnem območju s VIII. stopnjo intenzitete - do 25 % območja občine lahko doleti s to stopnjo.

Slika: Karta potresne ogroženosti Občine Cerklje na Gorenjskem

Občina Cerklje na Gorenjskem leži na območju z veliko stopnjo potresne ogroženosti III.

III. območja so območja z veliko stopnjo potresne ogroženosti: nad 50 % območja občine lahko doleti potres z 8 stopnjo po MCS.

3.1.1. OGRŹENI PREBIVALCI, ŹIVALI, PREMOŹENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

Posledice potresa manjše jakosti bi sicer ogrožale vse prebivalce, Źivali, premoŹenje in kulturno dediščino na območju občine Cerklje na Gorenjskem, vendar bi ogroženost bila le minimalna in posredna. V primeru rušilnega potresa, bi bile posledice in s tem ogroženost največja v starih vaških jedrih, kjer so zgradbe stare preteŹno več kot sto let, pozidava je močno strnjena, stavbe pa v glavnem niso potresno varno grajene. Prebivalci bi bili v primeru potresa neposredno in posredno ogroŹeni. Potres za človeka in Źivali na prostem ni nevaren. Zaradi rušenja objektov je potres nevaren za tiste ljudi in Źivali, ki se nahajajo v stavbah ali njihovi neposredni bliŹini.

Kulturna dediščina za katero veljajo posebni ukrepi varovanja se nahaja v prilogi – Pregled kulturne dediščine za katero veljajo posebni ukrepi varovanja. Pregled vsebuje naslednje podatke: občino v kateri je kulturna dediščina, vrsto kulturne dediščine in njeno lokacijo.

zap. št.	TIP ENOTE	LOKACIJA
1	Hribarjeva vila s spominsko sobo	Nasproti Źupnijske cerkve, Cerklje
2	Cerkev Marijinega vnebovzetja	Cerklje na Gorenjskem
3	Grad Strmol	Dvorje (1,4 km) Cerklje
4	Cerkev Marjinega oznanjenja in samostan Velesovo	Velesovo – Adergas (2,6 km)
5	Kapela Marije SneŹne	Krvavec (5,9 km)

<i>Občina</i>	<i>Število prebivalcev</i>	<i>Število obiskovalcev</i>	<i>Skupaj</i>	<i>Zasuto</i>
Cerklje na Gorenjskem	7.011	2.638	9.649	690

Osnova za izračun je podatek o številu prebivalcev po občinah po lokalnih volitvah 2010. Ocena ranjenih in mrtvih je odvisna tudi glede na čas potresa, predvsem v ožjih urbanih središčih, kjer se število oseb podnevi poveča za cca 100%. V ostalih delih občin so nihanja znatno manjša, v večini celo zanemarljiva, ker se veliko ljudi vozi na delo izven kraja stalnega prebivališča, predvsem v mestna središča in v Ljubljano.

<i>Občina</i>	<i>Število prebivalcev</i>	<i>Plitvo zasuti</i>	<i>Srednje zasuti</i>	<i>Globoko zasuti</i>
Cerklje na Gorenjskem	7.011	207	207	276

Pri oceni razmerja med plitvo, srednje in globoko zasutimi je uporabljena izkustvena ocena 30:30:40.

<i>Občina</i>	<i>Število prebivalcev</i>	<i>Število ranjenih - lažje</i>	<i>Število ranjenih - težje</i>	<i>Število ranjenih</i>	<i>Število mrtvih</i>
Cerklje na Gorenjskem	7.011	172	172	344	15

Pri oceni je upoštevan kriterij, da je razmerje med lažje in težje ranjenimi 50 : 50, skupno število ranjenih pa je 50% od vseh zasutih. V občinah je upoštevan izkustveni kriterij 3% od števila zasutih.

Ruševine 3-5 m³ ruševin na zasutega Občina Cerklje na Gorenjskem = 3.450

Pri izračunu je upoštevan kriterij, da pride na enega zasutega prebivalca v intenzivno poseljenih območjih (blokovna gradnja) 3 m³ ruševin, v manj poseljenih območjih (individualna gradnja) pa 5 m³ ruševin na zasutega prebivalca. V primeru rušilnega potresa, bi bile posledice in s tem ogroženost največja v starih vaških jedrih, kjer so zgradbe stare pretežno več kot sto let, pozidava je močno strnjena, stavbe pa v glavnem niso potresno varno grajene. Prebivalci bi bili v primeru potresa neposredno in posredno ogroženi.

Predlogi za izvajanje zaščite, reševanja in pomoč ter preprečitev oziroma ublažitev in odpravo posledic nesreč so:

- Preventivni ukrepi obvezni in priporočljivi na urbanističnem, gradbenem in drugih področjih.
- Obnoviti oziroma porušiti potresno najbolj ogrožene objekte na teritoriju občine.
- Izdelati načrt zaščite in reševanja na ravni občine zaradi nesreče potresa.
- Na nivoju občine vzpostaviti celovit in učinkovit sistem obveščanja in javnega alarmiranja, ter z njim seznaniti prebivalce občine Cerklje na Gorenjskem,
- Glede na stopnjo ogroženosti se v občini ustanovijo tehnično reševalne ekipe in ekipe za reševanje v gradbenih in komunalnih podjetjih, z nalogo zaščite in reševanja in pomoči ob reševanju iz ruševin.
 - V primeru neposredne ogroženosti ljudi, živali in njihovega premoženja, odrediti izselitev na varnejšo lokacijo.
- V angažiranju sil in sredstev v I. fazi aktiviramo podjetja, zavode, organizacije in društva na podlagi sklepa župana, v drugi fazi aktiviramo tehnično-reševalne enote CZ. V celotni akciji sodelujejo prizadeti krajanji in krajanji v neposredni bližini v obliki samopomoči in medsebojne pomoči.
- Po potresu vodenje in koordinacijo prevzame pristojni občinski štab CZ. Naloge izvajajo enote CZ in s sklepom zadolžena podjetja, zavodi in druge organizacije. V prvi fazi se oceni stanje ter določi prioriteta

ukrepov. Nato se izvedejo aktivnosti za reševanje in pomoč s hkratnim upoštevanjem možnosti po potresnih sunkov in temu primernih posledic.

- Preventivni ukrepi v skrbi za ureditev prometnega režima, urejenost poti in ulic, ter nadzor nad izvajanjem ustreznih odlokov.
- Skupaj s pristojnimi državnimi organi je občina sama dolžna organizirati, opremljati in usposablјati svoje sile za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) ter Pravilnikom o kadrovske in materialne formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (Ur. list RS, št. 104/08).
- Seznanjenje prebivalcev občine o aktivnostih na področju sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini.

3.1.2. ZAKLJUČEK

V primeru rušilnega potresa, bi bile posledice in s tem ogroženost največja v starih vaških jedrih, kjer so zgradbe stare pretežno več kot sto let, pozidava je močno strnjena, stavbe pa v glavnem niso potresno varno grajene. Posebno pozornost je potrebno posvetiti krepitvi sil za zaščito, reševanje in pomoč, saj primerjava podatka o potrebnem številu reševalcev in dejanskim številom reševalcev v enotah za zaščito, reševanje in pomoč ni ugoden. Potrebno je izdelati Oceno potresne ogroženosti na ravni lokalne skupnosti, katere lahko prizadene potres VII. stopnje ali več po Evropski potresni lestvici (EMS). To pomeni, da mora občina Cerklje na Gorenjskem izdelati oceno potresne ogroženosti. Na ravni lokalne skupnosti se prav tako izdelata načrt zaščite in reševanja ob potresu.

3. 2. POPLAVE

Potencialni vir poplav na območju občine Cerklje na Gorenjskem so struge vodotokov Reka, Pšata, Ušica, Ragušnica, Doblič in Dobovšek. Vsi vodotoki – potoki imajo hudourniški značaj, še posebej poudarjen je pri potoku Reka. Naselja vzdolž potokov, so izpostavljena nevarnosti poplav. Naselja, ki so izpostavljena povečani nevarnosti poplav:

- Lahovče,
- Zalog,
- Glinje,
- Spodnji Brnik,
- Zgornji Brnik,
- Grad,
- Praprotna Polica.

Potok Reka lahko ob močnem deževju poškoduje ali prekine cestno povezavo Grad – Štefanja Gora.

Poplave so naravni pojav, ki nastanejo zaradi različnih vzrokov. Poplave lahko delimo na običajne ali redne poplave, ki se pojavljajo vsako leto v določenem obdobju in je družba nanje pripravljena, ter na visoke ali katastrofalne poplave, ki jih težko predvidimo.

Glavni vzroki nastanka poplav so:

- dolgotrajno deževje (predvsem spomladi in v jeseni);
- topljenje snega (predvsem pozimi in spomladi);
- utrgan oblak (pomladi, poleti in v jeseni);
- izredne padavine na povirjih rek (tudi izven občine);

Med vzroke poplavljanja sodijo tudi neustrezno dimenzionirane pretočne odprtine mostov in cestnih odtokov, odlaganje materiala, naplavljanje mostnih in zaporničnih odprtin z drevjem in materialom iz porušeni mostov in jezov, lokalno premeščanje velikih količin gramoza ter zaježitev vodotoka zaradi zemeljskih zdrsov ali plazov.

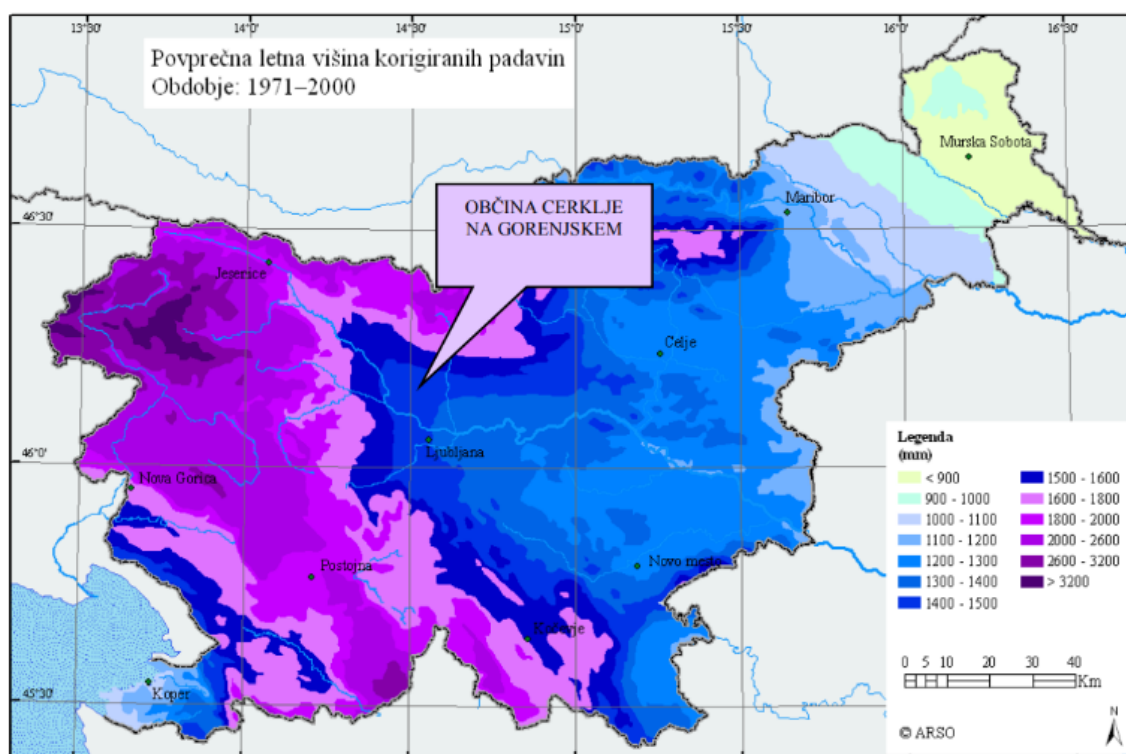
Vzroki pojavljanja poplav v občini Cerklje na Gorenjskem so:

- močne padavine v povodju Reke, ko potok Reka dobi v relativno kratkem času veliko količino vode ni zvodno,
- močne padavine v povodju potoka Pšata,
- močne padavine v povodju potoka Uščica,
- porušitev vodnih pregrad in sproščene zaježitve vodotokov,
- močna lokalna ujma
- v primeru nalivov in močnega deževja bi potoki in reke, ki so hudourniškega značaja, prestopili bregove.

Značilnost takih poplav je, da nastanejo zelo hitro in v relativno kratkem času, kar otežuje preventivne in zaščitne ukrepe pred poplavami.

Kazalec ogroženosti podan v regijski oceni ogroženosti za občino Cerklje na Gorenjskem je 3.

3 = srednje velika škoda, poplavljeni je večje število objektov manjše vrednosti, ali posamezni objekti večje vrednosti

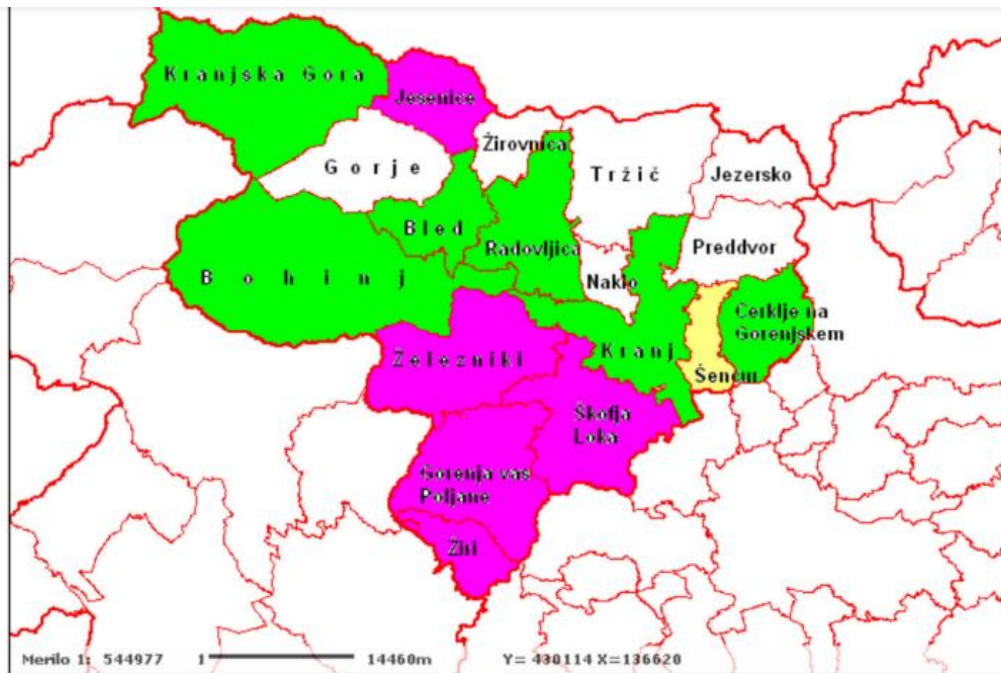

Slika: Povprečna letna višina korigiranih padavin – obdobje 1971-2000 (ARSO)

Poplavna območja v predelu občine Cerklje na Gorenjskem so:

- Lahovče,
- Zalog (spodnji del) - potok Pšata,
- Praprotna polica

Od leta 1991 so potoki protipoplavno sanirani, tako da v obdobju od leta 1991 dalje do večjih poplav na poplavnih območjih občine ni prišlo.

Slika: Karta poplavne ogroženosti

- majhna ogroženost
- srednja ogroženost
- velika ogroženost
- zelo velika ogroženost

3.2.1 OGOŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

Pri poplavah, ki bi nastale zaradi dalj časa trajajočega deževja ogroženost okolice in ljudi ne bo velika. Večja neposredna ogroženost bi nastala ob izbruhih hudournikov, ki lahko nastopijo v obliki blatnih ali murastih tokov. Možni vzroki za poplave so velike količine padavin v časovnem obdobju 10 in več dni, predvsem v času, ko se sneg hitro tali ali zelo intenzivne padavine v krajšem časovnem obdobju (1 ura) s količino nad 50 l padavin na m².

Potencialni vir poplav na območju občine Cerklje na Gorenjskem so struge vodotokov Reka, Pšata in Ušica.

Vsi vodotoki – potoki imajo hudourniški značaj, še posebej poudarjen je pri potoku Reka.

Naselja vzdolž potokov, so izpostavljena nevarnosti poplav. Potok Reka lahko ob močnem deževju poškoduje ali prekine cestno povezavo Grad – Štefanja Gora.

Stopnja ogroženosti pred poplavami je v občini relativno nizka. Zalitje kletnih prostorov individualnih hiš.

Stopnja ogroženosti pred hudourniki je povečana saj je reliefna konfiguracija hribovja in geološka zgradb takšna, da ob intenzivnem deževju pride do porasta hudourniških potokov in prestopanja vode z njihovih bregov, kar ima za posledico poplavljanje stanovanjskih, gospodarskih, proizvodnih in infrastrukturnih objektov ter proženje zemeljskih plazov.

Posledice poplav so lahko zelo različne. Obseg poplav je odvisen od intenzitete poplav in vrste posrednih vzrokov, ki so lahko povsem naravnega izvora ali pa jih povzroči človek s svojo dejavnostjo v prostoru. Zaradi poplav prihaja do posredne in neposredne škode. Neposredna škoda nastane zaradi delovanja vode, ki poškoduje ali uničuje.

Delimo jo na škodo na:

- urbaniziranem območju (stanovanjske in nestanovanjske površine, opremo v stavbah),

- neurbaniziranem območju (kmetijska in nekmetijska zemlja, kmetijska predelava, ribištvo, lovstvo, gozdarstvo, turizem),
- komunalni infrastrukturi (vodovod in kanalizacija z objekti, električno omrežje in telekomunikacijsko omrežje z objekti, ceste z objekti, urejene površine),
- vodnogospodarskih objektih in ureditvah (nasipi, regulacije, jezovi, drče, akumulacije),
- stroške obrambnih nasipov pred poplavami,
- evakuacije, začasne nasipe, zdravstveno varstvo,...

Posredna škoda so tisti pojavi, ki negativno vplivajo na poslovanje (zmanjšanje produktivnosti in ekonomičnosti proizvodnje, izpad proizvodnje).

PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE

- Preventivni ukrepi obvezni in priporočljivi na urbanističnem, gradbenem in drugih področjih.
- Izdelati načrt zaščite in reševanja na ravni občine ob poplavah za občino Cerklje na Gorenjskem.
- Na nivoju občine vzpostaviti celovit in učinkovit sistem obveščanja in javnega alarmiranja, ter z njim seznaniti prebivalce občine Cerklje na Gorenjskem.
- Glede na stopnjo ogroženosti se v občini ustanovijo tehnično reševalne ekipe in ekipe za reševanje v gradbenih in komunalnih podjetjih, z nalogo zaščite in reševanja.
- V primeru neposredne ogroženosti ljudi, živali in njihovega premoženja, odrediti izselitev na varnejšo lokacijo.
- V angažiranju sil in sredstev v I. fazi aktiviramo podjetja, zavode, organizacije in društva na podlagi sklepa župana, v drugi fazi aktiviramo tehnično-reševalne enote CZ. V celotni akciji sodelujejo prizadeti krajanji in krajanji v neposredni bližini v obliki samopomoči in medsebojne pomoči.
- Redno vzdrževanje in čiščenje rečnih korit ter pregrad.
- Pravočasno opozarjanje na poplave (predvsem na podlagi natančne napovedi časovne in količinske razporeditve padavin).
- Prilagajanje vrste dejavnosti na poplavno ogroženih območjih,
- Se opremi reševalne službe z ustrežno reševalno opremo (prostovoljna gasilska društva) in jih usposobi za ravnanje z opremo,
- Preventivni ukrepi v skrbi za ureditev prometnega režima, urejenost poti in ulic, ter nadzor nad izvajanjem ustreznih odlokov.
- Skupaj s pristojnimi državnimi organi je občina sama dolžna organizirati, opremljati in usposabljanje svoje sile za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) ter Pravilnikom o kadrovske in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (Ur. list RS, št. 104/08).
- Seznanjanje prebivalcev občine o aktivnostih na področju sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini.

3.2.2 ZAKLJUČEK

Z večjim upoštevanjem poplavnih območij pri prostorskem načrtovanju, celovitem urejanju voda, zagotavljanjem večje proti poplavne varnosti predvsem za zadrževanje voda ter z ureditvijo osnovne odvodnje na najbolj ogroženih območjih in rednim vzdrževanjem že zgrajenih objektov bodo sredstva vložena v ta namen hitro povrnjena, hkrati pa bo za sanacijo škode po poplavah potrebnega manj denarja. Pomembno je tudi seznanjanje prebivalcev z možnostmi pojavljanja poplav in ukrepanjem v primeru visokih voda. V primeru nevarnosti poplav morajo ustrezne službe opozoriti odgovorne za varstvo pred poplavami in prebivalstvo o možnosti in posledicah poplav. Potrebno je izdelati Oceno poplavne ogroženosti na ravni lokalne skupnosti, katere lahko prizadene poplava. To pomeni, da mora občina Cerklje na Gorenjskem izdelati oceno poplavne ogroženosti. Na ravni lokalne skupnosti se prav tako izdelata načrt zaščite in reševanja ob poplavi.

3. 3. POŽAR

3.3.1.VIR NEVARNOSTI

Oceno ogroženosti pred požari Gorenjske regije lahko razdelimo na:

- a) oceno ogroženosti pred požari v naravi, kjer so naravni vzroki tisti, ki tako oceno opredeljujejo kot trajno, in ki je opredeljena tudi v državni oceni ogroženosti pred požari,
- b) oceno ogroženosti pred požari, ki so nastali v gradbenih objektih in na požare na prometnih sredstvih, ki je glede na vzroke nastanka časovno variabilnejša od prve.

Seštevek materialnih škod povzročenih v eni in drugi skupini požarov pa nam daje okvirni podatek o stopnji požarne ogroženosti posamičnih občin. Praviloma so škode, ki nastajajo ob požarih na objektih kar nekajkrat večje kot pri požarih v naravnem okolju in dosejajo preko 80 % vseh škod zaradi požarov.

3.3.2.MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE

Požari v naravnem okolju naredijo zaradi uničenja vegetacije in kasnejše erozije tal veliko škodo. Vzroki za požare so predvsem v posegih človeka v naravo. Vreme in klima sta odločilna faktorja, ki najbolj vplivata na nastanek in kasnejše širjenje požara. Požari se najpogosteje pojavljajo v primeru toplega in suhega vremena. Za nastanek je najpomembnejša vlažnost drobnega materiala, to je prizemne vegetacije (trava, grmovje) in organskega materiala (odpadlo listje, vejice...). Sezona gozdnih požarov je pri nas predvsem zgodaj spomladi in poleti, bistveno manj jih je jeseni.

Med vzroke za nastanek požara najpogosteje zasledimo naslednje:

- naprave, stroji, oprema,
- izkoriščanje gozda,
- čiščenje zemljišč,
- rekreacija – izletniki,
- otroška igra,
- strela...

Vzroki za požar so tako:

- samovžig,
- poškodbe, okvare sredstev, opreme in strojev,
- eksplozije. Najpogostejši vzrok požara je prisotnost človeka v gozdu.

Te vzroke požarov delimo v tri skupine:

- nesrečni slučaji
- nepazljivost,
- namerno podtikanje.

Naravni vzroki za nastanek požara pa so redki. Potencialno so torej najbolj ogroženi tisti gozdovi, v katerih se pojavlja veliko ljudi in so zaradi svoje drevesne sestave (iglavci) in nebesne lege (ekspozicije), sušnosti podlage (plitva, suha tla) bolj občutljivi za izbruh požara.

Ker se ne upoštevajo nevarnosti gorenja (bližina vnetljivih snovi, vpliv vetra, prenos požara preko tlenja, zapoznani vžigi in podobno), se povsem normalno gorenje razvije v neobvladljivi požar.

Do požara lahko pride tudi v sosednjih občinah, od koder se razširi na območje občine Cerklje na Gorenjskem. V povezavi z omenjenimi vzroki nastanka požarov je potrebno izpostaviti naslednje pomanjkljivosti na področju požarne zaščite gozdov:

- popolno nezanimanje lastnikov gozdov za požarno zaščito gozdov in prepuščanje le-te izključno gasilcem,
- odsotnost strokovnega nadzora nad izvajanjem požarno - preventivnih ukrepov v gozdovih,
- pomanjkanje sredstev za vzdrževanje požarnih posek in gozdnih cest, namenjenih za gasilske intervencije.

3.3.3. VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE

Po statistikah zasledimo več požarov v stanovanjski, komunalni dejavnosti, sledi kmetijstvo in industrija. Nad 90% požarov nastane pred ozelenitvijo vegetacije, zato obstaja zelo velika verjetnost za požar v naravnem okolju, posebno v sušnih obdobjih, ko se navkljub prepovedi kurjenja v naravnem okolju in kontroli izvajanja te prepovedi stalno pojavljajo požari.

Veliko požarov se pojavi jeseni, zgodaj spomladi in poleti, kot posledica neodgovornega ravnanja posameznih občanov pri čiščenju njiv in kurjenju odpadkov.

Ko narava ozeleni, se nevarnost zmanjša in je torej verjetnost pojavljanja požarov v naravnem okolju zmanjšana.

Požari, ki nastanejo v industrijskih in energetskih objektih, pa povzročijo ob večjih požarih veliko materialno škodo tako na objektih kot tudi v proizvodnji. Pri teh požarih so lahko ogrožena tudi človeška življenja. Požari na kmetijskih objektih so velikokrat posledica strele, nepravilne električne napeljave in drugih vzrokov (samovžig krme). Škoda, ki nastane ob teh požarih je vedno velika, objekti pa so potrebni celovite obnove.

Požari v cestnem in železniškem prometu so redki, posledice požarov v cestnem prometu, kjer bi prišlo do vžiga vnetljivih in eksplozivnih snovi bi bile velike in ogrožena bi bila tudi človeška življenja.

Ob požaru predvsem v objektih in cestnem prometu (prevozu nevarnih snovi) je možen nastanek tudi drugih nesreč, kot so eksplozije, onesnaženje okolja s strupenimi snovmi ter porušitev objektov.

Pri požarih na objektih in tudi v naravi, predvsem v bližini elektro distribucijskih vodov, veliko nevarnost predstavlja električna energija, kar morajo upoštevati posredovalci ob gašenju požara.

3.3.4. VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI

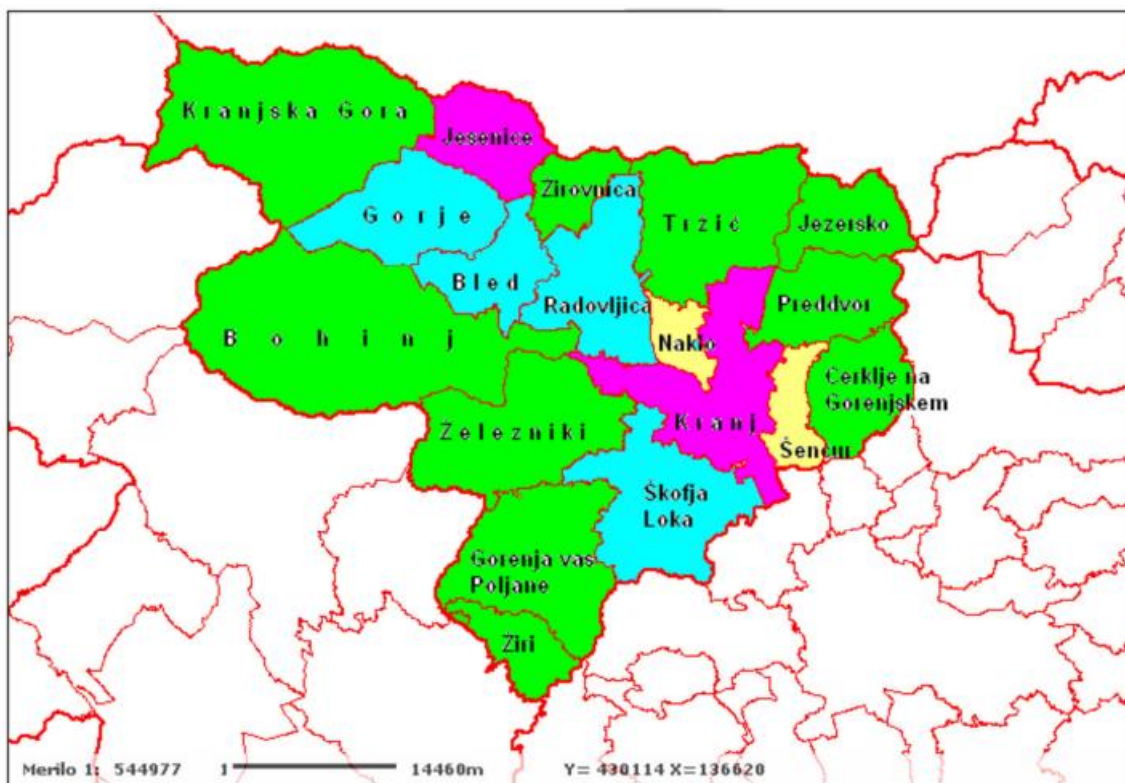
Vrste in oblike požarov Požare delimo z ozirom na lokacijo nastanka na:

- požare v naravi,
- požare v gradbenih objektih in
- požare na prometnih sredstvih.

Ob požarih prihaja največkrat do večje materialne škode, kar je odvisno od lokacije in intenzitete požara.

Pregled požarov v občini Cerklje na Gorenjskem

Občina	Število požarov			Skupaj vseh požarov
	V naravi	V objektih	Na prometnih sredstvih	
Cerklje na Gorenjskem	4	8	4	16

Slika: Karta požarne ogroženosti

- majhna ogroženost
- srednja ogroženost
- velikajna ogroženost
- zelo velika ogroženost

Stopnja ogroženosti pred požarom v industriji

Od industrijskih in proizvodnih objektov največje tveganje za nastanek požara predstavlja bencinski servis Cerklje, RTC Krvavec in Letališče Jožeta Pučnika. Večjih prevoznikov v občini Cerklje ni so manjši z enim ali dvema voziloma. Podjetja, ki v svojem tehnološkem procesu uporabljajo nevarne snovi so Hudobivnik Primož s.p. (prevoz kurilnega olja), ter podjetja z manjšimi količinami nevarnih snovi Preša d.o.o Cerklje (servis vozil Renault), Ketex d.o.o Cerklje (trgovina z izolacijskim materialom), Avtoservis Ambrož Marija s.p. Lahovče (servis vozil).

Ocena požarne ogroženosti gozdov v Občini Cerklje na Gorenjskem

	<i>STOPNJA POŽARNE OGROŽENOSTI GOZDOV</i>
<i>ime katastrske občine (lokacija)</i>	
ŠENTURŠKA GORA	2
VELESOVO	2
ŠMARTNO	2
GRAD	2
ZGORNJI BRNIK	2

Vir: Zavod za gozdove Slovenije, september 2010

Stopnje potencialne požarne ogroženosti gozdov so:

1. st. ogr.: zelo velika ogroženost
2. st. ogr.: velika ogroženost
3. st. ogr.: srednja ogroženost
4. st. ogr.: majhna ogroženost

Pri izdelavi ocene potencialne ogroženosti gozdov so upoštevani naslednji parametri:

- drevesna vrsta,
- starost sestojev,
- srednja letna temperatura,
- srednja letna količina padavin,
- srednja letna relativna vlažnost zraka,
- moč in pogostost vetra,
- periodičnost sušnih obdobj,
- matični substrat in vrsta tal,
- ekspozicija,
- nadmorska višina,
- nagib,
- urejenost gozdov in gozdna higiena.

Gasilske enote v Občini Cerklje na Gorenjskem

V Občini Cerklje na Gorenjskem delujejo v sklopu **Gasilske zveze Cerklje 8 prostovoljnih gasilskih društev**, katera so po svoji opremljenosti, strukturi, organiziranosti različnih kategorij.

Razdelitev gasilskih društev po kategorizaciji:

<i>Gasilsko društvo</i>	<i>kategorija</i>
PGD Cerklje	III.
PGD Lahovče	I.
PGD Spodnji Brnik - Vopovlje	I.
PGD Šenturška Gora	I.
PGD Štefanja Gora	I.
PGD Velesovo	I.
PGD Zalog pri Cerkljah	I.
PGD Zgornji Brnik	II.

Oskrba obravnavanega okolja z vodo za gašenje

Oskrba obravnavanega okolja z vodo za gašenje požarov je v urbanih središčih in manjšem številu drugih naselij možna iz:

- hidrantnega omrežja
- priročnih virov (reke, potoki, ribniki)
- drugih virov (bazeni,...)

V manjših in predvsem hribovitih naseljih pa v večini primerov le iz ohranjenih naravnih virov ali zajetij, v sušnih obdobjih pa le iz gasilske tehnike (vozila).

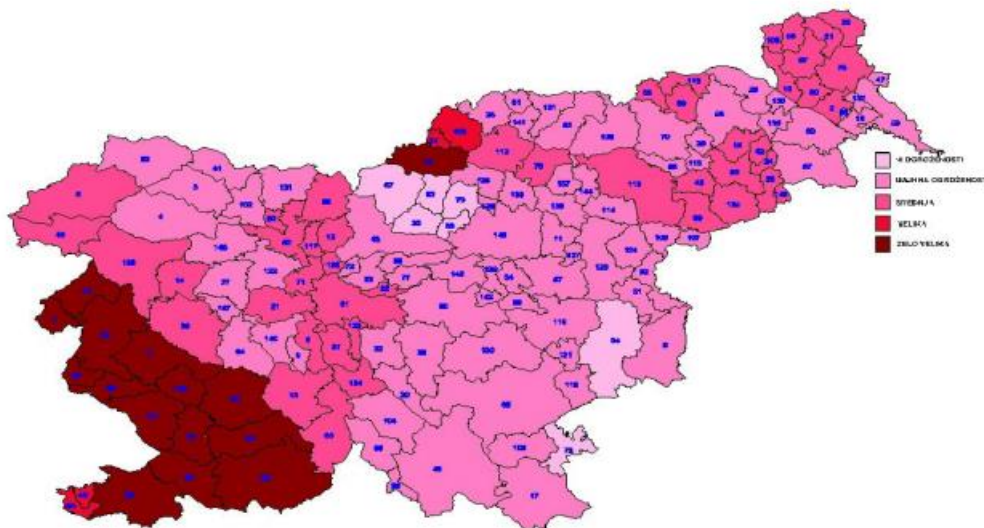
Zunanje hidrantno omrežje je zgrajeno le v večjih naseljih in v industrijskih obratih.

Na območju, kjer ni nameščenih zunanjih hidrantov, se je v primeru nesreče s požarom možno posluževati naravnih vodnih virov oziroma vodotokov (potok Reka, Pšata, Ušica).

Pretoki na obravnavanih naravnih vodnih virih so različni glede na časovno obdobje (letni časi). Dejanski pretoki posameznih vodnih virov niso ovrednoteni, zato jih tudi v oceni požarne ogroženosti ne moremo uporabiti oziroma prikazati.

Ocena ogroženosti industrije z nevarnimi snovmi

Glede na potencialne vire nevarnosti, ki so prisotni na območju občine Cerklje na Gorenjskem, in posledice ob morebitnih nesrečah na ljudi, živali, materialne in kulturne dobrine, lahko rečemo, da v obravnavanem okolju ni industrije oziroma proizvodnje, ki bi lahko ob izbruhu nesreče prizadele celotno območje Občine Cerklje na Gorenjskem.

Slika: Ogroženost zaradi požarov v naravi

3.3.5.POTEK IN MOŽEN OBSEG NESREČE

Požari izbruhnjejo iznenada, običajno tam, kjer jih najmanj pričakujemo. Od pojava pa do požara večjih razsežnosti je običajno potrebno le malo časa, zato je potrebna učinkovita in hitra akcija gašenja.

Če gre za manjši začetni požar, je potrebno samozaščitno ravnati in sami pogasiti ogenj. Glede na obseg ločimo:

- požare na manjših – dislociranih objektih,
- požare v strnjениh naseljih,
- požare v industriji.

Požari v strnjenih naseljih so najnevarnejši, saj se požar širi na druge, ki so v neposredni bližini. Pri tem so največji problemi z dovozi do mesta požara, zadostne količine vode, vzroki pa so običajno dotrajani dimniki, požarni zidovi itd.

Občina Cerklje na Gorenjskem ima v tem pogledu srednjo požarno ogroženo območje. Med požarno ogrožene objekte pa sodijo Bencinski servis Cerklje, RTC Krvavec, Letališče Jožeta Pučnika, Hudobivnik Primož s.p. (prevoz kurilnega olja).

3.3.6. OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

Ognjeni zublji ogrožajo ljudi, domače in gozdne živali, nasade, gozdove ter stavbe, ki jih zajamejo

3.3.7. VERJETNE POSLEDICE NESREČE

Posledice požarov so močno vidne v naravi, na gradbenih objektih in na prometnih sredstvih.

Posledice so odvisne od velikosti in intenzitete požara:

- v naravi – požgane travniške ali gozdne in grmovne površine,
- gradbeni objekti – uničeni stanovanjski objekti, proizvodni in drugi objekti,
- prometna sredstva – uničena vozila.

Klimatsko vremenske razmere vplivajo predvsem na požarno situacijo v naravnem okolju, pojav vetra pa tudi na širjenje nastalega požara v gozdu in na objekte. Klimatske razmere ter verjetnost požara sestavljajo predvsem sledeči parametri:

- stopnja izsušenosti tal,
- smer in intenzivnost gibanja zračnih mas,
- čas pokritja površin s snegom,
- stopnje ozelenitve tal - letni časi.

Požari v naravi povzročajo škodo na travnatih površinah (travniki, pašniki), na njivah (predvsem na žitnih poljih) in gozdovih. Posledice teh požarov so najbolj opazne in dolgotrajne na gozdnih površinah. Do teh požarov največkrat pride v spomladanskem času, ko se opravlja čiščenje travnatih in gozdnih površin in kurjenje odpadkov od čiščenja. Požari, ki nastanejo v industrijskih in energetskih objektih, pa povzročijo ob večjih požarih veliko materialno škodo tako na objektih kot tudi v proizvodnji. Pri teh požarih so lahko ogrožena tudi človeška življenja. Požari na kmetijskih objektih so velikokrat posledica strele, nepravilne električne napeljave in drugih vzrokov (samovžig krme). Škoda, ki nastane ob teh požarih je vedno velika, objekti pa so potrebni celovite obnove. Požari v cestnem in železniškem prometu so redki, posledice požarov v cestnem prometu, kjer bi prišlo do vžiga vnetljivih in eksplozivnih snovi bi bile velike in ogrožena bi bila tudi človeška življenja.

3.3.8. VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Gozdni požari in požari v naravnem okolju povzročajo poleg gospodarske škode, ki jo lahko izračunamo, tudi posredno škodo, ki je ni moč izračunati. Velika je na podrasti, skratka v porušenem naravnem ekosistemu. Posledice požarov, ki se kažejo na tleh in podrasti, vplivajo na geostatično ravnovesje na pobočjih in na vodnih virih, kajti na terenu, ki nima nikakršne vegetacijske zaščite, pride do spiranja tal z meteornimi vodami.

Ob požaru predvsem v objektih in cestnem prometu (prevozu nevarnih snovi) je možen nastanek tudi drugih nesreč, kot so eksplozije, onesnaženje okolja s strupenimi snovmi ter porušitev objektov. Pri požarih na objektih in tudi v naravi, predvsem v bližini elektro distribucijskih vodov, veliko nevarnost predstavlja električna energija, kar morajo upoštevati posredovalci ob gašenju požara.

S predpostavko, da bo zaradi požara prišlo do ogroženosti obstaja verjetnost nastanka še naslednjih nesreč:

- motnje v prometu,
- razširitev požara v naselje,
- pojav plinastih produktov, ki so smrtno nevarni,
- eksplozij,
- izlitje nevarnih snovi,
- prekinitev proizvodnje,
- onesnaženje ozračja,
- pojav rušenja večjih konstrukcij,
- motnje v infrastrukturi.

3.3.9. MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE

Nastanek požarov v naravnem okolju je mogoče predvidevati. Če so dokaj normalne vremenske razmere in ni izrazitih obdobij suhega vremena, potem je možnost požara v naravnem okolju relativno majhna.

Požari v gradbenih objektih so bolj pogosti v zimskem času zaradi vžigov saj v dimniku, zaradi okvar grelnih naprav, električnih instalacij in električnih naprav....

Požari na prometnih sredstvih so največkrat zaradi kratkega stika na električnih napeljavah na vozilih ali pa zaradi prometnih nesreč.

Obstaja več načinov za izračun indeksa nevarnosti požara v naravnem okolju.

Pomen vrednosti indeksov oziroma razlaga stopnje nevarnosti:

- **ZELO MAJHNA NEVARNOST** Širi zelo počasi ali pa sam ugasne. V požaru je zajetega zelo malo materiala, v glavnem gornja, prizemna plast vegetacije in organskega materiala.
- **MAJHNA NEVARNOST** Požar nastane pri trajnem viru ognja, kot je npr. ogenj pri kampiranju. Širjenje v gozd je počasno, v odprtem prostoru hitrejše. Gre za manjše površinske požare slabe intenzivnosti. V glavnem gori samo listje, požar pa se da hitro omejiti.
- **SREDNJA NEVARNOST** Požar lahko povzroči izvor ognja – vžigalica. Širjenje je v gozdu hitrejše kot na odprtem prostoru, ogenj gori na površini s povprečno intenzivnostjo. Nekaj organskega materiala zgori. Nadzor požara ni težak, pogasi pa se ga z manjšim številom gasilcev in tehničnih pripomočkov.
- **VELIKA NEVARNOST** Vžigalica zanesljivo povzroči požar, ki se v gozdu hitro širi. To so intenzivni površinski požari, ki ponekod zajemajo tudi krošnje dreves. Veliko organskega materiala zgori. Nadzor je težak, gašenje je težavno, potrebna so velika sredstva.
- **ZELO VELIKA NEVARNOST** Požar se lahko pojavi takoj, vzrok je lahko iskra. Širi se zelo hitro in se prenese s krošnje dreves na širšem območju. Zelo veliko organskega materiala zgori, ogenj pa zajame srednje in debelo gorivo in tudi normalno vlažna območja. Nadzor je izredno težak, gašenje je zelo težavno, potrebna so vsa razpoložljiva sredstva.

3.3.10.PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE

- Zagotoviti materialne pogoje za popolnjevanje, opremljanje in usposabljanje operativnih gasilskih enot, kar bo omogočalo hitro, usklajeno in učinkovito ukrepanje izvajalcev gasilske javne službe;
- vzpostaviti celovit in učinkovit sistem obveščanja in javnega alarmiranja;
- izgradnja protipožarnih poti in protipožarnih presek v gozdovih;
- objava razglasov o požarni ogroženosti naravnega okolja;
- obveščanje javnosti o požaru in po potrebi posredovanje navodil za ravnanje;
- usposabljanje prebivalstva za požarno zaščito;
- v kolikor je prišlo zaradi posledic požara do poškodb infrastrukturnih objektov in napeljav (elektrika, vodovod, telefonija, kanalizacija, prometnice, oskrba), takoj po opravljeni reševalni intervenciji pristopiti k njihovem popravilu - usposobitvi.
- pristojni organi in službe morajo zagotoviti dosledno izvajanje protipožarnih predpisov,
- Skupaj s pristojnimi državnimi organi je občina sama dolžna organizirati, opremljati in usposabljati svoje sile za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) ter Pravilnikom o kadrovske in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (Ur. list RS, št. 104/08),
- Seznanjenje prebivalcev občine o aktivnostih na področju sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini.

3.3.11.ZAKLJUČEK

Požari v naravi so požari v okolju, kjer prevladuje vegetacija, ki je zaradi izsušenosti in delovanja vetra podvržena k požaru. Ta se v kratkem času lahko razširi na velika področja. Požar predstavlja eno od pogostejših nevarnosti, katerim je izpostavljeno naravno okolje na območju občine Cerklje na Gorenjskem. Potrebno je izdelati Oceno ogroženosti zaradi požarov v vseh lokalnih skupnostih. To pomeni, da mora Občina Cerklje na Gorenjskem izdelati oceno ogroženosti zaradi požarov. Izdelati je potrebno tudi občinski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju za občino Cerklje na Gorenjskem.

3. 4. MNOŽIČNI POJAV KUŽNIH BOLEZNI PRI ŽIVALIH

3.4.1.VIR NEVARNOSTI

Glede na to, da so bile v Sloveniji z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane živalske kužne bolezni, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (npr. izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968) tudi v občini Cerklje na Gorenjskem ni pričakovati večjega tveganja za nastanek in razširitev teh bolezni.

Določeno tveganje obstaja le zaradi prenehanja cepljenja proti klasični prašičji kugi.

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje živalskih kužnih bolezni je v Sloveniji vzpostavljen sistem rednega nadzora, ki ga vsako leto pripravi Veterinarska uprava Republike Slovenije, predpiše pa minister, pristojen za veterinarstvo. Vsako leto je izdan Pravilnik o izvajanju sistematičnega spremljanja stanja kužnih bolezni in cepljenj živali. Predpisane ukrepe izvaja Uprava Republike

Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Kranj, Kranjska cesta 16, 4202 Naklo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obvešča veterinarsko inšpekcijo, ki nadzira izvajanje. Podatki o izsledkih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od narave bolezni.

Na področju zdravstvenega varstva živali in ljudi izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja živalskih kužnih bolezni, ki jih predvideva Zakon o veterinarstvu, tudi ukrepe, ki jih predpisujejo navodila za ugotavljanje, preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje posameznih kužnih bolezni.

Pri varstvu živali pred kužnimi boleznimi pomeni posebno težavo odstranjevanje in uničevanje trupel ter živalskih odpadkov. Zmogljivost kafilerije je premajhna in komaj zadošča za potrebe v normalnih razmerah.

Gorenjska regija je zelo tranzitna, čez katero poteka živahen mednarodni promet z živalmi, živili in izdelki živalskega izvora, kar pomeni stalno nevarnost namernega oziroma nenamernega vnosa živalskih kužnih bolezni. Da za to ni imuna niti Evropa je primer slinavke in parkljevke v letu 2001, ki se je razširila iz Velike Britanije na celinsko Evropo in je ogrožala tudi našo državo.

Občasno se tudi pri nas pojavlja bolezen norih krav in aviarna influenza (ptičja gripa).

3.4.2.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI

Vrsta in stopnja ogroženosti se s časom spreminja. Nezaščiteni prebivalci (predvsem živinorejci) bodo ob izbruhu kužne bolezni pri živalih najprej izpostavljeni virom okužb. Okužba se nato z migracijo prenese na druga območja, vse dokler se ne pričnejo izvajati potrebni zaščitni ukrepi za preprečevanje in odpravo posledic okužb.

Ob pojavu določene kužne bolezni pri živalih je potrebno območje okužbe ustrezno zaščititi, preprečiti, da se okužba širi naprej. To storimo tako, da omejimo oziroma na minimum omogočimo dostop na okuženo območje, preko ustreznih dezinfekcijskih barrier, postaj ipd..

Ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih na območje Gorenjske se ravna v skladu s pravili stroke.

Pri varstvu živali pred kužnimi boleznimi pomeni posebno težavo odstranjevanje in uničevanje živalskih trupel ter živalskih odpadkov. Zmogljivosti obstoječih kafilerij so premajhne in komaj zadoščajo za potrebe v normalnih razmerah.

Slovenija je tranzitna država, čez katero poteka živahna mednarodna trgovina z živalmi, živili in izdelki živalskega izvora, kar pomeni stalno nevarnost namernega oziroma nenamernega vnosa živalskih kužnih bolezni. Najnevarnejše kužne bolezni se pojavljajo in se širijo tudi v Evropi. Zadnji primer je slinavka in parkljevka v letu 2001, ki se je razširila iz Velike Britanije na celinsko Evropo in je ogrožala tudi našo državo.

V preteklih mesecih, pred izdelavo te ocene, je tudi v Sloveniji potrjena prisotnost najnevarnejše (visoko patogene) oblike ptičje gripe H5N1 (aviarne influence), ki se s perjadi, trenutno predvsem z labodov, z osebnim stikom, lahko prenese tudi na človeka. Trenutno gre za nekaj primerov okuženih labodov pri katerih so potrdili prisotnost bolezni.

Za sistem zaščite in reševanja je pomembno, da trenutne razmere obvladujejo redne službe, v okviru čigar dejavnosti sodelujejo tudi gasilske enote, kot pomoč pri pobiranju poginulih živali.

Stopnja in razredi ogroženosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti
1	Majhna
2	Srednja
3	Velika
4	Zelo velika 1
5	Zelo velika 2

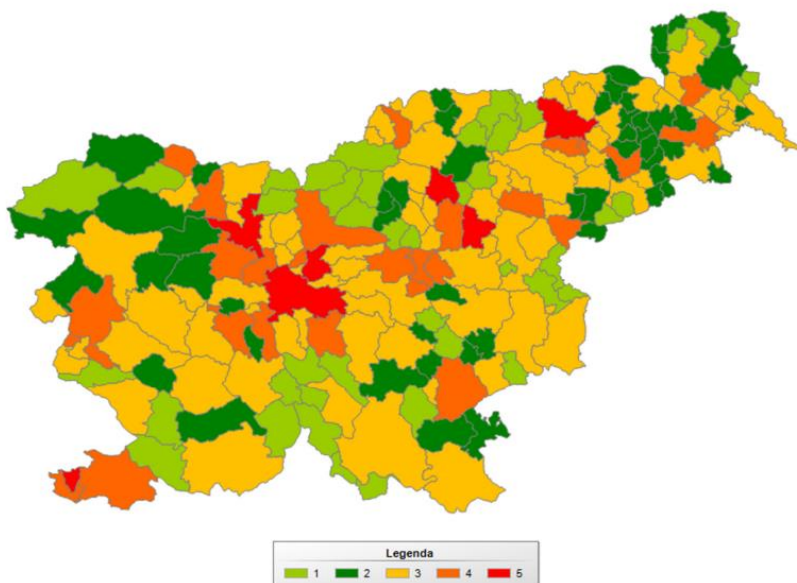
Preglednica: Ogroženost občine zaradi pojava nalezljivih bolezn pri ljudeh

	Regija/občina	Površina občine v km ²	Število ljudi	Gostota poseljenosti	Rang števila prebivalcev	Rang gostote	Vsota	Razred ogroženosti
	Cerklje na Gorenjskem	78,0	6568	84,2	2	2	4	3

Preglednica Število občin po regijah in skupno, razvrščenih po razredih ogroženosti

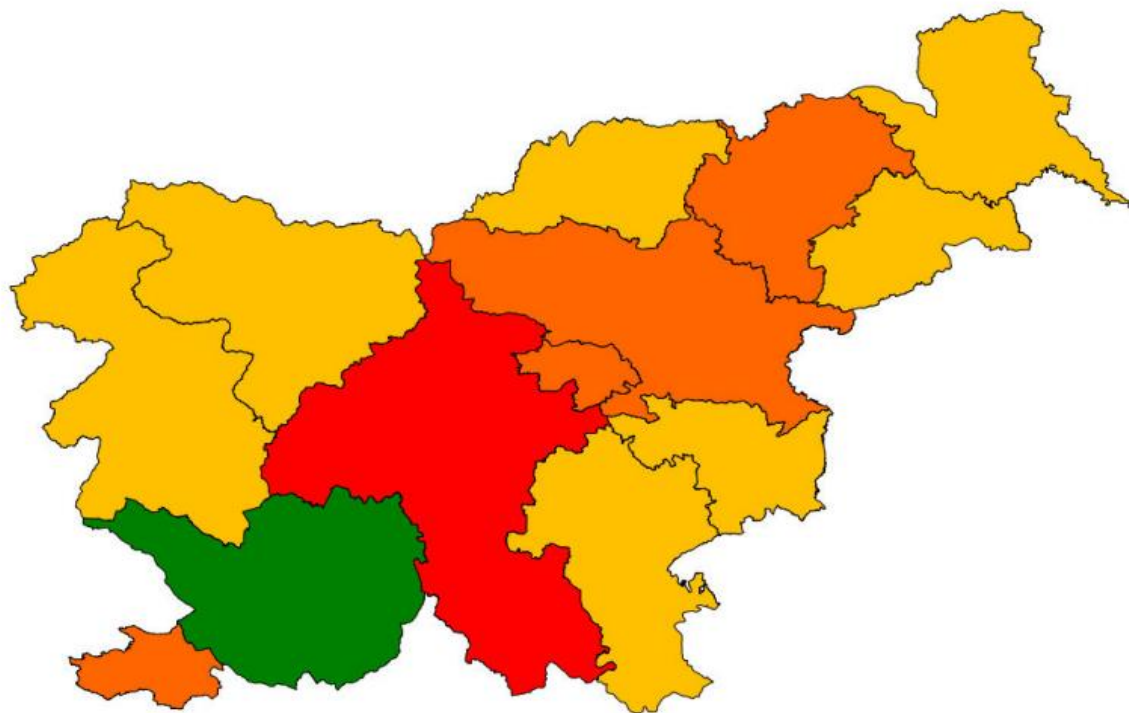
Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupno št. občin	Razred ogr. regije
Gorenjska	3	5	6	3	1	18	3

Ogroženost slovenskih občin zaradi pojava nalezljivih bolezn pri ljudeh

1- majhna, 2- srednja, 3- velika, 4- zelo velika 1, 5- zelo velika 2

Ogroženost regij zaradi pojava nalezljivih bolezn pri ljudeh

© QGIS 2012

1- majhna, 2- srednja, 3- velika, 4- zelo velika 1, 5- zelo velika 2

Število regij po razredih ogroženosti

Razred	Število regij	Regija
3	7	Gorenjska

3.4.3. OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

V primeru, da pride do množičnega pojava kužnih bolezni pri živalih, je zaradi bolezni ogrožena določena vrsta živali, kjer se bolezen pojavi.

Prebivalci občine Cerklje na Gorenjskem so ogroženi v toliki meri, kolikor je nevarno, da se bolezen iz živali prenaša na ljudi, še zlasti v tistih primerih, ko ni razvitega ustreznega in učinkovitega cepiva proti določeni bolezni.

Ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih so ogroženi poleg živali še:

- živinorejci,
- ljudje, ki živijo neposredno ob živinorejskih posestvih, na katerih so obolele živali,
- ljudje, iz širše okolice, ki se okužijo s prenosom okužbe pred odkritjem nalezljive bolezni pri živalih,

- veterinarsko in medicinsko osebje ter vsi reševalci, ki sodelujejo pri zatiranju bolezni.

V primeru, da bi prišlo, do množičnega pojava določene kužne bolezni pri živalih, ki bi se množično prenesla na ljudi, bi bilo potrebno izvesti karanteno celotnega okuženega območja.

3.4.4. MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE

V Sloveniji so se po podatkih Veterinarske uprave RS (v nadaljevanju VURS) v preteklosti pojavile štiri večje epizootije:

- slinavka in parkljevka leta 1968 na območju takratnih občin Sežana, Postojna, Koper, Nova Gorica, Ajdovščina, Ilirska Bistrica, Logatec, Cerknica in Ljubljana;
- atipična kokošja kuga leta 1966 na območju takratne občine Ptuj;
- virusna hemoragična septikemija pri postrvih leta 1984 na območju takratne občine Radlje ob Dravi in
- tuberkuloza pri prašičih leta 1987 na območju takratnih občin Domžale, Grosuplje, Krško in Ljutomer.

Bili pa so še manjši izbruhi atipične kokošje kuge leta 1991 in pojav klasične prašičje kuge leta 1992 in nazadnje leta 1996.

Populacija domačih živali v Republiki Sloveniji Skupina živali 2008 200

Skupina živali	2008	2009	2011
GOVEDO	466.844	470.211	462.401
PRAŠIČI	466.196	415.230	350.721
DROBNICA	160.425	168.004	155.059
PERUTNINA	4.575.277	4.575.277	6.597.774
KOPITARJI	19.623	19.623	N.P.

Tabela: Populacija domačih živali v Republiki Sloveniji

Vir: UVHVVR, MKO, Statistični urad RS

Podatki o vrstah in številu živali na dan 30. 11. 2005

občina	Št. goveda	Št. prašičev	Št. drobnice
Cerklje na Gorenjskem	6022	103	162

Vir: Regijski načrt zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih za gorenjsko regijo verzija 2.0 (dopolnjena verzija 2.1)

Podatki o zdravstvenem stanju živali v Sloveniji:

Šifra bolezni	Ime bolezni	Leto izbruha bolezni
A010	Slinavka in parkljevka	1968
A020	Vezikularni stomatitis	Nikoli ugotovljeno
A030	Vezikularna bolezen prašičev	Nikoli ugotovljeno
A040	Goveja kuga	1883
A050	Kuga drobnice	Nikoli ugotovljeno
A060	Pljučna kuga goved	Nikoli ugotovljeno
A070	Vozličasti dermatitis	Nikoli ugotovljeno
A080	Mrzlica doline Rift	Nikoli ugotovljeno
A090	Bolezen modrikastega jezika	Nikoli ugotovljeno
A100	Osepnice ovac in koz	Nikoli ugotovljeno
A110	Konjska kuga	Nikoli ugotovljeno
A120	Afriška prašičja kuga	Nikoli ugotovljeno
A130	Klasična prašičja kuga	1992, 1996
A150	Aviarna influenza	2006 (samo prostoživeče ptice)
A160	Atipična kokošja kuga	1991

Tabela: Bolezni liste A

Na področju zdravstvenega varstva živali in ljudi izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja živalskih kužnih bolezni, ki jih predvideva Zakon o veterinarstvu, tudi ukrepe, ki jih predpisujejo navodila za ugotavljanje, preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje posameznih kužnih bolezni.

Primeri živalskih bolezni (zoonoz) pri ljudeh

Šifra bolezni	Ime bolezni	Število primerov		
		2009	2010	2011
A 080	Mrzlica doline Rift	0	0	0
B 051	Vranični prisad	0	0	0
B 053	Ehinokokoza / hidatoza	5	8	8
B 056	Leptospiroza	2	9	9
B 057	Mrzlica Q	0	1	0
B 058	Steklina	0	0	0
B 060	Miaza (<i>Cochliomyia hominivorax</i>)	0	0	0
B 105	Tuberkuloza govedi (<i>Mycobacterium bovis</i>)	0	0	0
B 106	Cisticerkoza (<i>Cysticercus bovis</i>)	0	0	0
B 212	Japonski encefalitis	0	0	0
B 216	Venezuelski encefalomyelitis	0	0	0
B 255	Trihineloz	1	0	1
B 312	Psitakoza/ornitoza	0	0	0
B 352	Tularemija	2	0	0
B 501	Leishmanioza	0	0	0
C 611	Listerioza	6	11	5
C 612	Toksoplaznoza	17	17	21
C801	Prašičja rdecica	0	0	1
E 001	Bruceloza	2	0	1
E 002	Salmonelozne infekcije	620	341	391

Vir: UVHVVR (podatki IVZ)

3.4.5. VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE

V Sloveniji so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane živalske kužne bolezni, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (npr. izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora in izvajanja predpisanih ukrepov. Določeno tveganje za nastanek in razširitev teh bolezni pa obstaja zaradi prenehanja cepljenja proti klasični prašičji kugi.

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje živalskih kužnih bolezni imamo v Sloveniji vzpostavljen sistem rednega nadzora, ki ga vsako leto pripravi UVHVVR, predpiše pa minister, pristojen za veterinarstvo. Vsako leto je izdana Odredba o izvajanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni. Predpisane ukrepe izvajajo pooblaščen veterinarske organizacije in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo veterinarsko inšpekcijo, ki nadzira izvajanje. Podatki o izsledkih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od narave bolezni.

3.4.6. POTEK IN MOŽEN OBSEG NESREČE

Glede na epizootiološko situacijo lahko v RS pričakujemo pojav bolezni, ki se v zadnjem obdobju pojavljajo v EU oziroma bližnjih državah. Na območju EU je to bolezen modrikastega jezika, ki je razširjena v večini držav članic. Zaradi načina prenosa (krvosesne mušice) je bolezen težje omejiti. Nevarnost predstavljajo tudi klasična prašičja kuga, aviarna influenza, afriška prašičja kuga, slinavka in parkljevka ter kuga drobnice.

Reje govedi, prašičev in perutnine so skoncentrirane na severovzhodnem delu Slovenije, medtem ko je reja drobnice omejena na južni in zahodni del Slovenije. Tveganje za vnos bolezni predstavljajo trgovanje in uvoz živali in proizvodov, mednarodna potovanja in turizem (mesni in mlečni izdelki, obutev) ter prostoživeče živali.

V primeru, da se kužne bolezni pri živalih pojavijo v manjšem številu žarišč na omejenem območju, ni razloga za aktiviranje enot CZ, saj so veterinarske službe organizirane tako, da v celoti obvladujejo položaj, zatiranje bolezni vodi in koordinira UVHVVR.

V primeru, da pride do večjega izbruha kužne bolezni pri živalih, pri kateri zdravljenje ni možno, je ponavadi potrebno v zelo kratkem času usmrtiti vse živali v okuženem objektu, nato pa trupla na primeren način odstraniti in zakopati. Pri tem ne gre pozabiti na varnost pri prevozu trupel, da ne pride do izlitja in okužbe okolja.

Pri varstvu živali pred kužnimi boleznimi pomeni posebno težavo odstranjevanje in uničevanje živalskih trupel ter živalskih odpadkov.

3.4.7. VERJETNE POSLEDICE NESREČE

Množični pojavi kužnih bolezni pri živalih povzročajo veliko gospodarsko škodo v živinoreji, pri divjadi, ribogojstvu, čebelarstvu, živilski industriji, na področju preskrbe z zdravstveno neoporečnimi živili, turizmu in izvozu.

Možne posledice so predvsem:

- neposredna škoda zaradi poginov živali, zakolov ali pokončanja živali zaradi ukrepov zatiranja bolezni in zmanjšanja proizvodnje živinorejskih in živilskih obratov,

- zastoj v mednarodnem prometu,
- širjenje zoonoz pri ljudeh,
- stalna nevarnost za zdravje ljudi v zvezi z onesnaženjem okolja,
- veliki stroški za preventivo, zatiranje in izkoreninjenje teh bolezni

3.4.8. VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Nekaj primerov zoonoz pri ljudeh priča o nevarnostih tovrstnih bolezni za zdravje ljudi. Doslej so pojav obvladovale redne zdravstvene in druge institucije, ki so zadolžene za varstvo zdravja ljudi in živali. Pri ptičji gripi obstaja nevarnost okužbe tudi za človeka, pri čemer je lahko posledica okužbe tudi smrt. ,

Verjetnost, da bo prišlo do množičnega pojava določene kužne bolezni pri živalih na živinorejskih posestvih je zelo majhna, vsaj v primerih, ko se živinorejci držijo pravil stroke.

Ob izrednemu odstranjevanju trupel živali (sežig, zakop) pri pojavu posebno nevarnih bolezni živali se morajo upoštevati določbe 19. člena Uredbe (ES) št. 1069/2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi ter razveljavitev Uredbe (ES, št. 1774/2001 v povezavi s 27. Členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti), zato je verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna.

Večja verjetnost je, da pride do množičnega pojava določene kužne bolezni pri prostoživečih živalih, ki se nenadzorovano gibljejo oziroma pri pticah selivkah, ki lahko okužbo prenesejo iz ene celine na drugo. V tem primeru lahko pričakujemo, da s prenosom bolezni iz živali na ljudi zbolijo na milijone ljudi po vsem svetu. Takrat govorimo o pandemiji.

Na območju občine Cerklje na Gorenjskem lahko pričakujemo množičen pojav kužne bolezni pri prostoživečih živalih in perutnini, ki bi se okužila v primeru, da bi prišla v stik s okuženimi pticami selivkami.

Zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh ni velikih možnosti pojavljanja verižnih nesreč, se pa nalezljive bolezni pri ljudeh lahko pojavijo zaradi drugih nesreč in pojavov.

Lahko se pričakuje pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh (izbruh ali epidemijo) kot posledice naravne ali druge nesreče.

Ker se ob takih nesrečah lahko zelo hitro poslabšajo osnovni življenjski pogoji, se lahko pričakuje razvoj nalezljivih bolezni pri ljudeh ob:

- potresu z močnimi poškodbami ali močnejšemu (intenzitete VIII EMS ali več)
- katastrofalnih poplavalah
- pojavu posebno nevarnih bolezni živali
- uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi (uporaba biološkega orožja)

V primeru naravnih ali drugih nesreč lahko posamezni nevarni dejavniki vplivajo na nastanek in širitev določenih nalezljivih bolezni. Med te dejavnike spadajo predvsem:

- obsežnost naravne ali druge nesreče;
- slabše življenjske razmere populacije (podhranjenost, preskrba z vodo, dostop do sanitarij, ravnanje z odpadki, slaba precepljenost, slaba poučenost);
- evakuacija in nastanitev v začasnih skupnih prostorih kjer je večje število ljudi ter

- slabša zdravstvena oskrba.

3.4.9. MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE

V Sloveniji so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane živalske kužne bolezni, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (npr. izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora in izvajanja predpisanih ukrepov.

Določeno tveganje za nastanek in razširitev teh bolezni pa obstaja zaradi prenehanja cepljenja proti klasični prašičji kugi.

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje živalskih kužnih bolezni imamo v Sloveniji vzpostavljen sistem rednega nadzora, ki ga vsako leto pripravi UVHVVR, predpiše pa minister, pristojen za veterinarstvo. Vsako leto je izdana Odredba o izvajanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni.

Predpisane ukrepe izvajajo pooblašene veterinarske organizacije in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo veterinarsko inšpekcijo, ki nadzira izvajanje. Podatki o izsledkih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od narave bolezni.

3.4.10. PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE

Za uspešno preprečevanje in zatiranje živalskih kužnih bolezni je potrebno izdelati sistem spremljanja in nadzora v državi, ki mora temeljiti na strokovnih ocenah podatkov iz preteklosti in na pripravi strokovnih podlag. Pri tem je potrebno upoštevati naloge in obveznosti veterinarstva pri varovanju zdravja ljudi in živali v skladu z državnimi in mednarodnimi standardi.

V Sloveniji je vzpostavljen sistem rednega nadzora, ki ga vsako leto pripravi UVHVVR, podatki o rezultatih preiskav pa se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od narave bolezni.

Na območju občine Cerklje na Gorenjskem zaenkrat ni znakov množičnega pojava kužnih bolezni pri živalih, zdravstvena situacija pri domačih živalih pa je ugodna.

Glede na pojav aviarnе influence v Republiki Sloveniji v začetku leta 2006, ki prinaša večjo skrb za preventivno obnašanje rejcev perutnine, pa to pomeni, da tudi občina Cerklje na Gorenjskem ni varna pred množičnim pojavom kužnih bolezni pri živalih.

Veterinarske službe, ki pokrivajo območje občine Cerklje na Gorenjskem, lahko zagotavljajo osnovno in preventivno zdravstveno varstvo domačih živali. Izbruh katerekoli množične kužne bolezni pri živalih pa je tako kot povsod v Sloveniji tudi na območju občine Cerklje na Gorenjskem mogoč. Prav zato morajo javne veterinarske službe velik poudarek nameniti preprečevanju nastanka, zlasti pa preprečevanju širjenja kužnih bolezni pri živalih.

Za učinkovito izvajanje navedenih nalog pa je treba zagotoviti:

- dobro organizirano, usposobljeno in opremljeno veterinarsko službo,
- učinkovito sodelovanje veterinarske službe z drugimi organi in strokovnimi službami,
- učinkovito preventivo v veterinarstvu,
- prosvetljevanje imetnikov živali ...

3.4.11.ZAKLJUČEK

Največja verjetnost, da pride v občini Cerklje na Gorenjskem do množičnega pojava kužne bolezni pri živalih je pri perutnini, ki bi se okužila v primeru stika z okuženo ptico selivko.

Manjša verjetnost je, da bi se okužile prostoživeče živali, najmanjša pa je možnost, da se okužijo domače živali.

Ob množičnem pojavu kužne bolezni pri živalih je potrebno ravnati po pravilih stroke.

Potrebno je izdelati Oceno ogroženosti ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih v vseh lokalnih skupnostih. To pomeni, da mora Občina Cerklje na Gorenjskem izdelati oceno ogroženosti.

Občinske načrte zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih izdelajo vse občine v regiji, ki imajo večje živinorejske farme in perutninska gospodarstva. Kar pomeni da je potrebno izdelati za občino Cerklje na Gorenjskem občinski načrt zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih.

3.5. JEDERSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA

3.5.1.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI

Vrsta in stopnja ogroženosti se s časom spreminja. Nezaščiteni prebivalci v bližini kraja nesreče bodo v prvih urah po izpustu najprej izpostavljeni zunanjemu sevanju iz radioaktivnega oblaka in vdihavanju radioaktivnih delcev, še posebej izotopov radioaktivnega joda, ki se kopičijo v ščitnici. Srednje (nekaj dni po nesreči) in dolgoročno pa prihaja do obsevne obremenitve zaradi zauživanja kontaminirane hrane (1-131 v mleku, listnati zelenjavi, pitni vodi), še posebej v krajih, kjer uporabljajo za pitje in napajanje živine deževnico ter zaradi zunanjega sevanja iz kontaminiranih tal.

V tem obdobju so pomembni dolgoživi radionuklidi kot na primer Cs-137, Cs-134, Sr-90. Ob jedrski nesreči v Nuklearni elektrarni Krško je stopnja ogroženosti največja v bližnjih območjih (to je od nekaj kilometrov do nekaj 10 km). Ker pa je občina Cerklje na Gorenjskem od Krškega oddaljena 124 km, pa je odvisno od vremenskih razmer in smeri vetra kakšna stopnja radiacije jo bo zajela.

3.5.2.OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

Jedrska elektrarna Krško:

Nuklearna elektrarna Krško je na levem bregu reke Save in je približno 3 km oddaljena od Krškega. Območje ožje varstvene cone (izključitveno območje) obsega območje s polmerom 500 m, območje širše varstvene cone pa območje 500 do 1500 m okoli elektrarne. Do elektrarne vodi industrijska cesta, ki je priključena na regionalno cesto Krško-Brežice. Z mostom čez Savo je povezana z glavno cesto Krško-Celje in glavno cesto LjubljanaNovo mesto-Obrežje, ki poteka približno 3 km južno od elektrarne. Železniška proga Ljubljana-Dobova-Zagreb poteka približno 1 km od elektrarne. Elektrarna ima industrijski tir, ki je povezan z železniško postajo v Krškem. Nuklearna elektrarna ima lahkovodni tlačni reaktor tipa PWR s toplotno močjo 2000 MW, v katerem je 121 gorivnih elementov. Električna moč na sponkah generatorja je 707 MW, medtem ko je na pragu elektrarne 676 MW. Elektrarna je priključena na 400-kilovoltno električno omrežje.

Občina Cerklje na Gorenjskem je okoli 130 km oddaljena od Krškega. Kljub tej razdalji pa je ob morebitni jedrski nesreči zaradi radiacije ogroženo tudi zdravje in življenje ljudi in živali v Občini Cerklje na Gorenjskem.

Jedrske elektrarne v tujini:

V svetu trenutno deluje 443 jedrskih energetskih reaktorjev. Na območju 1000 km od Slovenije deluje 50 jedrskih elektrarn s 109 energetskimi reaktorji, od tega jih je 32 v 500 km pasu. Elektrarne s tega območja imajo vgrajene v glavnem tlačno vodne reaktorje (PWR), vrelni (BWR) in lahko vodne reaktorje vzhodnega tipa (VVER). Pričakovana verjetnost poškodbe sredice za večino tlačno vodnih elektrarn (PWR), kakršna je tudi Nuklearna elektrarna Krško, znaša $1.0 \cdot 10^{-6}$ in $1.0 \cdot 10^{-4}$ na leto (enkrat na milijon let do enkrat na deset tisoč let). Pri vrelnih reaktorjih (BWR) je verjetnost za poškodbo sredice nekoliko nižja, kar je posledica tehničnih značilnosti tega tipa jedrskih elektrarn. Reaktorji vzhodnega tipa (VVER) imajo verjetnost za poškodbo sredice okoli $1.0 \cdot 10^{-4}$. Območju Gorenjske so najbližje jedrske elektrarne na Madžarskem, Slovaškem, Češkem in Nemčiji na Bavarskem.

3.5.3. VERJETNE POSLEDICE NESREČE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

V primeru jedrske nesreče se sprostijo radioaktivne snovi (radioaktivni plini in radioaktivni delci) pretežno v ozračje in se razširijo v obliki radioaktivnega oblaka v širše okolje. Stopnja ogroženosti ob jedrski nesreči zaradi radioaktivne kontaminacije okolja je odvisna od vrste in od količine izpuščene aktivnosti posameznih skupin radionuklidov (žlahtni plini radio izotopi joda, dolgoživi fisijski produkti).

Transport in razširjanje sta odvisna od vremenski razmer. Radioaktivni delci se med transportom usedejo (suhi delci) ali pa izparijo s padavinami (mokri used) na površine pod njimi. Radioaktivno sevanje prihaja do človeka po treh glavnih prenosnih poteh: preko vdihavanja radioaktivnih zračnih delcev, preko zaužite vode in hrane ter preko neposrednega zunanega obsevanja iz radioaktivnega oblaka ali iz kontaminiranih tal. Radioaktivne snovi lahko pridejo v telo tudi preko odprtih ran.

Ob jedrskih nesrečah v oddaljenih jedrskih objektih lahko ob neugodnih vremenskih razmerah pričakujemo kontaminacijo na vsem ozemlju Slovenije predvsem iz objektov, ki so znotraj 1000 km območja. Do izrazitejše kontaminacije lahko pride le v krajih, kjer bo v času prehoda radioaktivnega oblaka čez naše ozemlje deževalo.

3.5.4. VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE

Za preprečevanje jedrskih nesreč in za zmanjšanje njihovih posledic so v elektrarnah vgrajeni naslednji sistemi in naprave:

- varovalni sistemi,
- tehnične varovalne naprave,
- zadrževalni sistemi in
- sistemi za napajanje v sili.

Skupna naloga vseh varnostnih sistemov je preprečevanje nekontroliranega uhajanja radioaktivnih snovi v okolico elektrarne. Naloga varovalnih sistemov je ugotavljanje odstopanj od normalnih

obratovalnih stanj elektrarne, alarmiranje operaterjev in proženje vseh ostalih varnostnih sistemov, če odstopanja od varnostnih parametrov elektrarne presežejo določene mejne vrednosti.

Tehnične varnostne naprave skrbijo predvsem za hlajenje goriva v vseh izrednih stanjih elektrarne. Zadrževalni sistemi skrbijo za zadrževanje plinastih in tekočih radioaktivnih snovi in za preprečevanje njihovega nekontroliranega uhajanja v okolico. Delovanje zadrževalnih sistemov je pomembno tako v normalnih kot v izrednih stanjih jedrske elektrarne. V tem pogledu je najpomembnejše funkcionalno in strukturno stanje zadrževalnega hrama, tako, da je v vsakem primeru zagotovljena njegova projektno dopustna vrednost puščanja. Sistemi za napajanje v sili morajo zagotoviti razpoložljivost električne energije in hladne vode za vse varnostne sisteme v vseh stanjih elektrarne.

3.5.5. ZAKLJUČEK

Območje Gorenjske regije in s tem tudi Občino Cerklje na Gorenjskem lahko prizadenejo nesreče v Nuklearni elektrarni Krško in v jedrskih elektrarnah v tujini, ki so znotraj 1000 km območja oddaljenosti od Slovenije.

Občina Cerklje na Gorenjskem izdela Oceno ogroženosti zaradi jedrske ali radiološke nesreče, ter izdelajo se posamezni deli Občinskega načrta zaščite in reševanja ob jedrski in radiološki nesreči za Občino Cerklje na Gorenjskem oziroma dokumenti za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov.

3.6. OCENA OGROŽENOSTI OB MNOŽIČNI NESREČI NA AVTOCESTI

3.6.1. UVOD

Občina Cerklje na Gorenjskem ima zelo dobre cestne povezave do treh večjih središč:

- do Kranja 12 km magistralne ceste
- do Ljubljane 25 km avtoceste (središče Cerklj je do najbližjega avtocestnega priključka oddaljeno 5 km)
- do Kamnika 18 km magistralne ceste.

Lokalne ceste so v zelo dobrem stanju. Cestno omrežje občine sestavljajo magistralne ceste, ceste 1. in 2. reda, avtocesta in lokalne zbirne ceste.

Letališče Brnik, je od središča Cerklj oddaljeno 4 km.

Nesreča na avtocesti je dogodek, pri katerem je prišlo do večje prekinitve v cestnem prometu, je ena ali več oseb izgubilo življenje ali bilo huje poškodovanih, je nastala velika materialna škoda, ali je prišlo do nenadzorovanega uhajanja nevarne snovi v okolje, ki neposredno ogroža življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju ter ima vpliv na okolje.

Na avtocesti lahko pride do:

- izrednega dogodka,
- manjše nesreče,
- množične nesreče.

Slika: Kategorizacija cest

3.6.2. VIRI NEVARNOSTI IN MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE

Na območju občine se ne predvidevajo prometne nesreče večjih razsežnosti. Izjemo predstavljajo nesreče povezane s prevozom naftnih derivatov za potrebe letališča in RTC Krvavec.

Viri nevarnosti za nastanek nesreče na avtocesti so:

- promet, ki se odvija po avtocesti,
- onesnaženo ali spolzko cestišče,
- poslabšanje vidljivosti (megla, dim),
- pojav živali na cestišču,
- stoječe vozilo na cestišču (okvara vozila),
- zastoj na avtocesti,
- prometna nesreča I., II., III. ali IV. kategorije,
- požar na vozilu, tovoru ali eksplozija,
- nesreča pri prevozu nevarnega blaga, prevozu živine ipd.,
- naravne nesreče (potres, sneg) ali druge nesreče.

Vzroki za nastanek nesreče na avtocesti so:

- človeški faktor (neprilagojena hitrost, nepravilna stran (smer) vožnje, neustrezna varnostna razdalja)
- malomarnost,
- tehnološke napake strojev in oprema
- vremenski pogoji (poledica, megla, toča, sneg),
- neznani oziroma ostali vzroki.

Za nesreče na avtocesti je značilno da:

- je udeleženih veliko število vozil, voznikov in sopotnikov,
- je veliko mrtvih in ranjenih, ki jih je potrebno oskrbeti,
- je poškodovanih veliko število živali,
- lahko nastane velika materialna škoda,
- negativno vpliva na okolje ob avtocesti ali širše (požar, nevarna snov),
- povzroča zastoje v prometu zaradi zaprtja avtoceste, ki traja več ur,
- pritegne veliko pozornost medijev,

- je lahko istočasno več nesreč na več odsekih avtoceste zaradi naleta vozil,
- povzroča psihološke težave tako pri preživelih, kot pri reševalcih in svojcih.

3.6.3. VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI

Glede na to, da je promet na avtocesti primarni vir ogrožanja potnikov, blaga in okolice imamo dve vrsti ogroženosti in sicer:

- ogroženost zaradi nesreče na avtocesti,
- ogroženost zaradi tovora – nevarnega blaga, ki se prevaža po avtocesti.

Oblika ogroženosti:

- trčenje vozil,
- požaru na vozilu, tovoru ali eksplozija
- nesreče pri prevozu nevarnega blaga, prevozu živine ipd.,
- naravne nesreče (potres, plaz, žled, sneg) ali druge nesreče.

Stopnjo ogroženosti je težko določiti saj po statističnih podatkih Direkcije Republike Slovenije za ceste, delež prometnih nesreč na avtocestah glede na celotno državno cestno omrežje znaša 5,73%, kljub temu, da se je v letu 2009 47,1% vsega prometa odvijalo po avtocestah. Ob upoštevanju prometa ter vseh prometnih nesreč so slovenske avtoceste v povprečju mnogo varnejše od ostalih slovenskih cest.

3.6.4. OGROŽENI PREBIVALCI, ŽIVALI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

V primeru nesreče na cesti se predvideva, da bi bili ogroženi udeleženci v prometu, ki bi se v času nesreče nahajali na mestu nesreče. Evakuacijo ogroženih v primeru nesreče na avtocesti odredi vodja intervencije, kadar uhajajo nevarne snovi v ozračje oz. je nevarnost eksplozije. Evakuacijo izvaja upravljavec oz. vzdrževalec avtoceste in intervencijske sile, ki so vključene v reševanje.

Razlitje nevarne snovi je tesno povezano s transportom naftnih derivatov za potrebe Letališča Jožeta Pučnika in RTC Krvavec. Posebna nevarnost je na področju Krvavca zaradi večje nevarnosti nesreče med prevozom in ogrožanja območij, ki predstavljajo zajetja pitne vode. V kolikor ne pride do iztekanja nevarnih snovi in onesnaženja podtalnice oz. vodotokov ali požara v naravi, je ogrožena samo bližnja okolica kraja.

V primeru, da bi posledice nesreče ogrožale okoliško prebivalstvo in živali, bi evakuacijo odredil župan občine.

3.6.5. VERJETNE POSLEDICE NESREČE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Verjetne posledice nesreče:

- so različne, od posledic pri manjši nesreči z lažjimi poškodbami in manjšo materialno škodo pa do katastrofalnih posledic pri najhujši možni nesreči z nevarno snovjo,
- prometni nesreči lahko sledi iztekanje nevarnih snovi v okolje, v hujših primerih pa se lahko razvije požar in eksplozija. Pri nesreči z nevarno snovjo obstaja tudi možnost ogrožanja ljudi in živali v bližini nesreče. Možnost je izteka nevarnih snovi v podtalnico in vodotoke.

- pri nastanku požara se posledice predvidevajo na vozilih in gradbenih objektih. Obstaja možnost širjenja požara v naravno okolje – gozd.

Do sedaj še ni prišlo do nesreče na območju, ki bi lahko povzročilo onesnaženje vodnih virov na območju občine Cerklje na Gorenjskem.

Udeležba vozila, ki prevažata nevarne snovi v nesreči, pogojuje zelo veliko verjetnost, da pride do razlitja nevarne snovi, onesnaženja podtalnice, požara in nastajanja strupenih in dušljivih plinov.

Nesreča na avtocesti lahko povzroči naslednje verižne nesreče:

- nalet vozil-verižno trčenje,
- požar na vozilih in ostalih objektih v bližini avtoceste,
- eksplozijo kot posledico požara na vozilih,
- onesnaženje vodotokov in podtalnice,
- onesnaženje okolja z nevarnim blagom,
- požar v naravnem okolju (gozdni požar).

3.6.6. VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE

Preobremenjenost javnih, lokalnih in državnih cest v občini Cerklje na Gorenjskem oziroma neustreznost za prevoz tolikih količin različnega blaga pogojuje veliko verjetnost nastajanja nesreč v prometu.

Obstajajo zelo majhne možnosti za predvidevanje oziroma napovedovanje nezgode ali nesreče v prometu.

Verjetnost pojavljanja izrednih dogodkov

Glede na znane podatke je možno pojavljanje zastojev, ki se najpogosteje pojavljajo tekom dneva (v časovnih terminih, ko je tudi frekvenca prometa gostejša), prav tako med vikendi ter v času dopustov in praznikov. Med izrednimi dogodki je tudi pojavljanje vožnje v nasprotni smeri in slaba vidljivost.

Verjetnost pojavljanja manjših nesreč

Verjetnost pojavljanja manjših nesreč je odvisna od preobremenjenosti avtoceste na objektih prometne infrastrukture. Največ se na avtocestah pojavljajo prometne nesreče I. in II. kategorije, pri katerih ni potrebna intervencija sil za zaščito, reševanje in pomoč. Manjšo nesrečo obvladuje redna služba Avtocestne baze Hrušica, v sodelovanju s policijo in rednimi intervencijskimi enotami in službami.

Verjetnost pojavljanja množičnih nesreč

Verjetnost pojavljanja množičnih nesreč, kadar bi v nesreči umrlo ali bilo težje telesno poškodovanih več kot 10 oseb je zelo majhna. Največja verjetnost je, da do takšne nesreče pride je ob gosti megli ali poledici, ki se pojavlja na bolj izpostavljenih delih cestišča.

Večjo nevarnost pa predstavljajo nesreče z nevarnim blagom, ker ni možno pridobiti točnih podatkov o količini še manj pa o vrstah nevarnih snovi, ki se jih prevažata po avtocestah. Glede na vsakodnevne velike količine prevozov naftnih derivatov in drugih nevarnih snovi po avtocestah, obstaja bistveno večja možnost nesreče z nevarnim blagom, kot pa jo priznavamo.

Možnost naravnih in drugih nesreč je minimalna. Vsi objekti na avtocesti so zgrajeni potresno varno.

Verjetnost pojavljanja nesreč zaradi terorizma ni mogoče definirati, možnost pa obstaja. Tudi verjetnost pojavljanja nesreč na avtocesti zaradi podnebnih sprememb je težko definirati, možnost pa obstaja zaradi povečanja pogostosti ekstremnih vremenskih dogodkov.

3.6.7. PREDLOGI ZA IZVAJANJE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ TER PREPREČITEV OZIROMA UBLAŽITEV IN ODPRAVO POSLEDIC NESREČE

- Izdela se načrt zaščite in reševanja ob prometnih nesrečah na ravni občine; v dokumentih zaščite in reševanja je potrebno predvideti ukrepe za obveščanje prebivalcev, če gre za nesrečo v cestnem prometu z izpustom nevarnih snovi;
- Upravljalci smučišča Krvavec, prevoznik naftnih derivatov in upravljalci vodnih zajetij izdelajo načrt zaščite in reševanja z ukrepi ob nesreči za primer zlitja naftnih derivatov, kateri so sestavni deli občinskega načrta;
- hitro, usklajeno in učinkovito ukrepanje reševalnih služb;
- glede na razpoložljive možnosti je potrebno razdelati variante obvoznih poti;
- po potrebi nuditi pomoč pri zagotovitvi nadomestnih prevozov;
- v kolikor je prišlo zaradi posledic nesreče do poškodb infrastrukturnih objektov in napeljav (elektrika, telefonija, vodovod, kanalizacija, prometnice, oskrba), takoj po opravljeni reševalni intervenciji pristopiti k njihovem popravilu - usposobitvi. Za preprečitev oziroma ublažitev in odpravo posledic nesreč na avtocesti je potrebno zagotoviti, da:
 - upravljavec ceste upošteva normativno ureditev, nadzira stanje ceste, nadzira prometno ureditev in izvaja naloge rednega vzdrževanja na cesti,
 - izvede pravočasno obveščanje udeležencev v prometu na preusmeritev prometa oziroma obvoz na druge ceste,
 - se zagotovi takojšnje in učinkovito zavarovanje kraja dogodka in izvedbo s tem povezanih ukrepov,
 - se zagotovi možnost prihoda interventnim službam na kraj nesreče,
 - se zagotovi ustrezna koordinacija intervencijskih sil,
 - se oprepi reševalne službe z ustrezno reševalno opremo (prostovoljna gasilska društva) in jih usposobi za ravnanje z opremo,
 - da pristojni organi in službe nadzirajo udeležence v prometu, da upoštevajo določila zakona o varnosti v cestnem in druge predpise s področja varnosti v cestnem prometu.

3.6.8. ZAKLJUČEK

Občina Cerklje na Gorenjskem izdelala Oceno ogroženosti ob množični nesreči na avtocesti, ter se glede na oceno nevarnosti in potek trase AC izdelala tudi načrt zaščite in reševanja ob množičnih nesrečah na avtocesti.

3.7. OCENA OGROŽENOSTI ZARADI NESREČE ZRAKOPLOVA

3.7.1. UVOD

V Gorenjski regiji imamo eno mednarodno letališče, ki se nahaja v občini Cerklje na Gorenjskem in eno športno letališče - Alpski letalski center Lesce, ki je namenjeno športnim dejavnostim in je od občine Cerklje na Gorenjskem oddaljeno cca. 40 km.

V občini Cerklje na Gorenjskem imamo registrirano vzletišče in sicer v kraju Ambrož zg. poseka, Ambrož, ter neregistrirano vzletišče Krvavec, Planina Jezerca

Javno letališče Jože PUČNIK Ljubljana: Na območju Gorenjske regije je skladno s predpisi ICAO evidentirano eno mednarodno letališče za mednarodni promet in sicer Aerodrom Jože Pučnik Ljubljana. Na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, lahko v primeru nesreče zrakoplova, glede na velikost zrakoplovov, ki pristajajo in vzletajo, pričakujemo nesreče večjega obsega.

Možni razlogi za nastanek nesreče zrakoplova na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana so:

- človeški faktor (napaka pilota, kontrolorja letenja, serviserja zrakoplova),
- tehnični vzroki (napaka na delovanju motorja, konstrukcijska okvara zrakoplova),
- vremenske razmere in drugi vzroki (neugodne vremenske razmere, nesreče pri prevozu nevarnega blaga, požar),
- razne oblike nezakonitega vmešavanja (teroristični napadi, sabotaže, ugrabitve)

3.7.2.VIRI NEVARNOSTI IN MOŽNI VZROKI NASTANKA NESREČE

a) **Geografske značilnosti Slovenije**

Občina Cerklje na Gorenjskem leži na severozahodu Slovenije. Zanj je značilna velika reliefna pestrost Kamniško-savinjskih Alp.

b) **Vremenske razmere**

Med pomembnejšimi vzroki za nesrečo zrakoplova so neugodne vremenske razmere, med katere prištevamo predvsem nevihtno neurje, močne vetrove, močno sneženje in gosto meglo. Med močno nevihto in neurje sodijo nalivi, nevihtni piš in toča. Nevihtna aktivnost iz leto v leto spremenljiva. Občasno se pojavljajo tudi nevihte s točo. Nevihtni piš je zelo nevaren za zračni promet, saj se pod bazo nevihtnega oblaka zrak izrazito spušča in če pristajajoči zrakoplov zaide v tak spuščajoči se veter, lahko zaradi hitre izgube višine trešči na tla. Vetrovi ob nevihtah so zelo turbulentni, hitrost pa se jim naglo spreminja. Toča nastaja izključno v spomladansko-poletnem času, pogosto pa je povezana s pojavom nevihtnega piša. Med neugodne vremenske razmere štejemo tudi močne zaledenitve, ki se pojavijo pri nižjih temperaturah. Ker splošnim zahodnim vetrovom zapirajo pot Alpe so vetrovi relativno šibki. Hitrost vetrov narašča z višino, močnejši vetrovi pa se pojavljajo tam, kjer se zrak steka ali pada po pobočjih. Za regijo so pomembni predvsem naslednji vetrovi: karavanški fen, nevihtni piš ob hladnofrontnih nevihtah, pri katerih lahko veter doseže orkansko hitrost ter močna turbulenca oziroma vetrovno striženje. Sneženje je v regiji reden pojav, občasno so količine novo zapadlega snega tolikšne, da lahko ohromijo zračni promet na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. Megla je lahko huda ovira predvsem pri pristajanju in vzletanju zrakoplovov. Pogostejša je v jesenskem in zimskem obdobju ter zgodaj spomladi, to je od oktobra do aprila. Za varen zračni promet zrakoplovov je potrebna stalna obveščanost pilotov in kontrola o vremenskih razmerah. Za spremljanje in obveščanje o meteoroloških pojavih je pristojen Urad za meteorologijo, ARSO.

c) **Prevoz nevarnega blaga**

Prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu mora biti usklajen z dokumenti IATA in ICAO.

Nevarne snovi so razdeljene v tri kategorije in sicer:

- snovi, ki so dovoljene za zračni prevoz v skladu z dokumenti IATA o pakiranju in prevozu,
- snovi, za katera so potrebna posebna dovoljenja in
- snovi, ki so izključene iz zračnega prevoza.

Nevarne snovi se delijo v devet skupin in morajo biti med prevozom označene z nalepko, ki se nanaša na dokument IATA:

1. razred		• eksplozivi
2. razred	2.1 2.2 2.3.	• vnetljivi plini • nevnetljivi, nestrupeni plini • strupeni plini
3. razred		• vnetljive tekočine
4. razred	4.1 4.2 4.3	• vnetljive trde snovi • snovi dovzetne za samovžig • snovi, ki ob stiku z vodo sproščajo vnetljive snovi
5. razred	5.1 5.2	• oksidi • organski peroksidi
6. razred	6.1 6.2	• strupene snovi • snovi, ki povzročajo infekcije
7. razred		• radioaktivne snovi
8. razred		• korozivne snovi
9. razred		• preostale nevarne snovi

Proizvajalec oziroma lastnik pripravi nevarne snovi za zračni prevoz skladno z Zakonom o prevozu nevarnega blaga (Ur. list RS, št. 79/99, 96/02 in 2/04). Zračni prevoznik, ki sprejme nevarne snovi za prevoz, pa opravi kontrolo vrste nevarne snovi, pravilnost pakiranja, označevanja in dokumentacije.

Obstajajo tudi nevarne snovi, ki so potrebne za plovnost zrakoplova, njegovo delovanje, zdravje potnikov in posadke, ter pomenijo možno nevarnost ob padcu zrakoplova za okolje, zlasti, če se nesreča zgodi na območju podtalnice. Med te snovi štejemo baterije, gasilne aparate, insekticide, osvežilce zraka, opremo za preživetje in prenosno napravo za dovod kisika.

Občina Cerklje na Gorenjskem ne razpolaga z ažurnimi podatki o vrsti in količini nevarnih snovi, ki se prevažajo v zračnem prometu preko območja Občine Cerklje na Gorenjskem.

d) **Prevoz jedrskih in radioaktivnih snovi v zračnem prometu**

Zaradi posebnih varnostnih ukrepov in majhne količine prepeljanih jedrskih in radioaktivnih snovi je verjetnost nesreče pri prevozu teh snovi zelo majhna. Pri tem bi bilo ogroženo nekaj ljudi oziroma bi morali za daljši čas omejiti dostop na območje, če ga ne bi bilo mogoče dekontaminirati. Površina takšnega območja bi znašala nekaj sto kvadratnih metrov, v najslabšem primeru nekaj tisoč kvadratnih metrov. Ob nesreči zrakoplova, ki prevažata radioaktivne snovi, lahko zaradi velikih pospeškov in verjetnega požara pričakujemo resne poškodbe ali uničenja tovora z radioaktivno snovjo.

Ob požaru lahko pričakujemo dve možnosti. V prvem primeru naj bi embalaža zdržala požar in ne bi prišlo do radioaktivne kontaminacije. Druga možnost pa je, da bi embalaža z vsebino vred zgorela. V tem primeru se bodo radioaktivne snovi sprostile v ozračje in zaradi relativno majhne aktivnosti in velikega razredčenja, verjetno ne bo potrebno posebno ukrepanje zaradi radioaktivne kontaminacije. V primeru, da zrakoplov prevažata večjo količino nizko radioaktivne snovi (npr. Sveže gorivo) in se poškoduje embalaža, ter ne pride do požara, potem je verjetno onesnaženje predmetov in tal.

Zaradi relativno nizke radioaktivnosti snovi, ki jih praviloma prevažajo z zrakoplovi, ni pričakovati razmer, v katerih bi bilo resno ogroženo zdravje udeležencev nesreče, reševalnih ekip in prebivalstva v okolici. Kljub temu pa je smiselno pričakovati, da je treba onesnažene predmete obravnavati kot

radioaktiven odpad. To terja uporabo posebnih merilnih instrumentov, saj pogosto podatki o radioaktivni snovi niso takoj na razpolago. Za prevoz večjih radioaktivnih snovi se uporabljajo tovorki tipa B (U) ali B (M). Dokumenti Mednarodne agencije za atomsko energijo ali drugi modalni predpisi (ADR, ICAO, IATA, ipd.) predvidevajo za zračne pošiljke tudi tovorke tipa C. Značilnost tovork tipa A je, da morajo zdržati pogoje normalnega prevoza, medtem, ko morajo tovorke tipa B (U) in B (M) zdržati pogoje nesreče med prevozom (800 OC). Pred odobritvijo te embalaže morajo biti opravljeni mehanski in toplotni preizkusi.

Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o., ki za lete in prelete zrakoplovov izdaja predpisana dovoljenja v skladu z letalskimi standardi, razpolaga s podatki o prevozu radioaktivnih snovi v slovenskem zračnem prostoru.

Na podlagi omenjenega dovoljenja letalskemu prevozniku za prevoz nevarnih snovi je za vsak zrakoplov, ki prevažata nevarne snovi, sestava tovora znana vnaprej.

e) **Terorizem in druge oblike množičnega nasilja**

Zadnji dejavnik, ki povečuje verjetnost nastanka nesreče zrakoplova je terorizem, predvsem ugrabljanje zrakoplova. Za to je zelo pomembna dejavnost vsakega letališča njegovo varovanje. Varovanje mora biti tako organizirano, da je možnost ugrabitev izključena na minimum. To ni odvisno samo od sodobne varovalne opreme, ampak tudi od usposobljenosti in budnosti varnostne službe in policije, ki skupaj na letališču skrbita za izvajanje varnostnega programa. Varnostni program je temelj za preprečevanje nelegalnih vstopov tretjih oseb v postopke sprejema in odprave letal ter potnikov.

3.7.3.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI

Območje občine Cerklje na Gorenjskem je ogroženo zaradi možnosti padca civilnega ali vojaškega zračnega plovila na naseljena in nenaseljena področja. Pristajalni koridor letališča Jožeta Pučnika poteka na zahodni strani občine in ne ogroža neposredno naselij v občini. Na ogroženost naselij vplivajo trenajni in šolski poleti vojaških in civilnih plovil na nizkih višinah. Ti poleti se izvajajo tudi v skupini s čemer nastane dodatna nevarnost trčenja plovil. Veliko šolskih in trenajnih poletov se izvaja preko naselij ali v njihovi neposredni bližini.

Ker zrakoplovi ogrožajo potnike, blago, letalsko osebje in okolico imamo dve vrsti ogroženosti in sicer:

- ogroženost zaradi nesreče zrakoplova ,
- ogroženost zaradi tovora – nevarnih snovi na zrakoplovu.

Oblika ogroženosti:

- trčenje zrakoplova,
- strmoglavljenje zrakoplova,
- preobremenjenost zrakoplova;
- požar ob padcu zrakoplova v z vegetacijo bogato poraščeno okolje,
- rušenje objektov ob padcu zrakoplova na naseljeno območje
- eksplozija na zrakoplovu,

Če je stopnja ogroženosti pričakovan obseg škode in drugih posledic nesreče lahko ugotovimo naslednje:

- da je varnost potnikov in blaga v zračnem prometu veliko večja kot na cesti,
- da so posledice nesreč in nezgod velike, ker se pelje v enem potniškem zrakoplovu tudi po 500 potnikov,

- da se v zračnem prometu prevažajo tudi nevarne snovi, ki lahko ogrožajo širšo okolico.

3.7.4. OGROŽENI PREBIVALCI IN PREMOŽENJE

V primeru nesreče zrakoplova so ogroženi:

- posadke v zrakoplovu,
- potniki na krovu zrakoplova,
- prebivalci gosto naseljenih območij,
- ožje in širše okolje na katerem bi prišlo do nesreče.

Zadnja nesreča zrakoplova se je v Gorenjski regiji zgodila pred 47 leti, ko se je ob pristajanju na Aerodromu Ljubljana zrušilo potniški zrakoplov. Med žrtvami nesreče so bili vsi potniki na krovu zrakoplova in posadka. Pogosteje se pripetijo nesreče manjšega obsega, v katerih so udeležena manjši športni zrakoplovi, motorni zmagi in druge ultra lahke naprave. Takšne nesreče so se v zadnjih letih dogajale tudi na območju Občine Cerklje na Gorenjskem.

3.7.5. VERJETNE POSLEDICE NESREČE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Posledice nesreče z zrakoplovi so skoraj vedno katastrofalne saj največkrat pomenijo popolno katastrofo, kar z drugimi besedami povedano pomeni 100% smrtnih žrtev. Prav zato so nesreče z zrakoplovi med tistimi, ki se jih ljudje najbolj bojimo.

Med žrtve nesreč z zrakoplovi ne sodijo samo potniki zrakoplovov in posadka, ampak tudi ljudje na območju, kamor pade zrakoplov. Posledice nesreče, neposredne in posredne, lahko prizadenejo tudi svojce žrtev, člane reševalnih ekip, okolje, infrastrukturo in podobno.

Ob nesrečah z zrakoplovi je verjetnost verižne nesreče zelo velika. To še prav posebno velja, če:

- zrakoplov pade na naseljeno območje, kar lahko povzroči poškodbe infrastrukture, požare in eksplozije ter
- se zruši zrakoplov z nevarno snovjo, kar lahko povzroči nenadzorovano uhajanje ali odtekanje nevarnih snovi v okolje, požare in eksplozije.

3.7.6. VERJETNOST POJAVLJANJA NESREČE IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA NESREČE

Glede na število prevoženih kilometrov je verjetnost, da bo potnik umrl v nesreči z zrakoplovom stokrat manjša od verjetnosti, da ga bo smrt doletela v avtomobilu. Zato lahko rečemo, da so zrakoplovi eno od najvarnejših prevoznih sredstev.

Tveganje, da pride do nesreče z zrakoplovom na Aerodromu Ljubljana, na območju nadzorovane cone Aerodroma Ljubljana ali na območju Gorenjske regije je vseskozi prisotno, vendar je verjetnost takega dogodka majhna. Zadnja nesreča s katastrofalnimi posledicami se je zgodila prvega septembra 1966, ko je letalo britanske družbe Britania Airways treščilo v gozd, ker je posadka zrakoplova pozabila naravnati altimeter.

Zaradi povečanja pogostosti ekstremnih vremenskih dogodkov zaradi podnebnih sprememb se lahko verjetnost pojavlja nesreč zrakoplovov poveča.

3.7.7.ZAKLJUČEK

Največja verjetnost je, da pride v Gorenjski regiji do nesreče zrakoplova večjega obsega pri pristajanju in vzletanju letal na Aerodromu Ljubljana. Glede na številne zračne poti, ki potekajo čez zračni prostor Slovenije pa je ogrožena vsa regija.

Ob najhujših posledicah, ki jih lahko povzročijo nesreče, ko pade zrakoplov na območju nadzorovane cone Aerodroma Ljubljana, na naseljeno območje, pri padcu zrakoplova, ki prevažata nevarne snovi in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara, bi bilo prizadeto življenje in zdravje ljudi, naravna dediščina ali naseljeno območje na kraju nesreče.

Verjetnost nesreče zrakoplova pri prevozu nevarnih snovi je zaradi posebnih varnostnih ukrepov in majhne količina prepeljanih teh snovi zelo majhna. V kolikor pa pride do takšne nesreče pri prevozu nevarnih snovi, je prevoznik tisti, ki mora zavarovati, pobrati ali odstraniti nevarno snov ali na drug način poskrbeti, da ni več nevarnosti. Če prevoznik tega ne more izvesti, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje nesreč z nevarnimi snovmi, da to stori na njegove stroške.

V Občini Cerklje na Gorenjskem se izdelava Oceno ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova, ter izdelava se Občinski načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

3.8. OCENA OGROŽENOSTI ZARADI TERORIZMA

3.8.1.UVOD

Nikjer v RS pa tudi na območju Občine Cerklje na Gorenjskem ne moremo popolno izključiti pojav terorizma. Teroristični napad s sredstvi za množično uničevanje, s katerimi grozijo različne ekstremne teroristične organizacije po svetu je sicer možen, vendar glede na lego, gospodarski položaj in razvitost občine malo verjeten. Malo verjetni so tudi čezmejni učinki terorističnih napadov v sosednjih državah in regijah. Popolnoma pa seveda teh nevarnosti tudi v Občini Cerklje na Gorenjskem ne moremo izključiti.

Orožje in sredstva za množično uničevanje je namensko izdelano orožje in je glede na vrsto lahko jedrsko, radiološko, kemično ali biološko orožje.

Klasična sredstva so razna eksplozivna telesa ali samo eksplozivo s katerim se namensko povzroči eksplozija na javnih mestih. Uporaba orožij za množično uničevanje v vojnah je prepovedana z dopolnilnim protokolom I. k Ženevskim konvencijam iz leta 1949 in drugimi mednarodnimi sporazumi, kljub temu pa so se posamezne vrste orožja v različnem obsegu uporabljale v sodobnih vojaških spopadih. V zadnjem obdobju narašča grožnja uporabe orožja za množično uničevanje v teroristične namene. Nevarnost, da bi različne teroristične skupine uporabile orožje ali sredstvo za množično uničevanje za dosego svojih političnih, verskih, gospodarskih, socialnih ali drugih interesov, poleg uporabe klasičnih oblik delovanja teroristov (ugrabitev, nastavljanje eksploziva, umorov idr.) je realna grožnja varnosti sodobnega sveta.

3.8.2.VIRI NEVARNOSTI

Nevarnost terorističnih aktivnosti (ugrabitve, nastavljanje eksplozivnih naprav, umori...) je večja v času poletne ali zimske turistične sezone. Takrat je v hotelih in pri zasebnikih več gostov ter je tako tudi ustrezen nadzor nad morebitnimi njihovimi nezakonitimi aktivnostmi otežen. Tako lahko pride do takšnih dejanj v hotelih, v času zimske sezone pa tudi na žičnici RTC Kravec.

Nevarnost, da bi različne teroristične skupine uporabile sredstva za množično uničevanje je sicer realna grožnja varnosti v celotnem svetu, da pa bi takšna sredstva uporabili na področju občine Cerklje na Gorenjskem pa je manj verjetno.

Viri nevarnosti so:

- klasično orožje in klasična sredstva,
- kemično orožje in kemična sredstva,
- radioaktivne in jedrske snovi ali
- razni biološki pripravki ali agensi.

3.8.3.VRSTE, OBLIKE IN STOPNJA OGROŽENOSTI

Ocenjujemo lahko, da je ogroženost občanov, objektov in naprav v Občini Cerklje na Gorenjskem zaradi terorističnih aktivnosti sorazmerno majhna. Zaradi specifične lege je malo verjetna tudi ogroženost zaradi čezmejnih učinkov ob terorističnih napadih v sosednjih državah ali pokrajinah.

3.8.4.OGROŽENI PREBIVALCI, PREMOŽENJE IN KULTURNA DEDIŠČINA

Ocenjujemo lahko, da je življenje ali zdravje prebivalcev Občine Cerklje na Gorenjskem zaradi terorističnih dejanj le minimalno ogroženo. V primeru terorističnega dejanja, ki bi povzročil onesnaženje vodnega vira, bi lahko nastale posledice za ljudi in živali. Ravno tako lahko govorimo o nizki stopnji ogroženosti premoženja ali kulturne dediščine v Občini Cerklje na Gorenjskem.

3.8.5.VERJETNE POSLEDICE IN VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Posledice nesreče so odvisne od vrste in obsega terorističnega dejanja. V primeru terorističnega dejanja z biološkim orožjem ali z jedrskim orožjem bi bile posledice vezane predvsem na zdravje in življenje ljudi ter živali.

Možne posledice terorističnih dejanj so predvsem naslednje:

- Pojav večjega števila obolelih ljudi zaradi nalezljivih bolezni;
- Nevarnost širjenja nalezljivih in prenosljivih bolezni;
- Radiološka, kemična ali biološka kontaminacija ljudi, živali, rastlin in objektov;
- Negativni psihološki učinki terorističnih dejanj pri občanih.

Ob posameznih terorističnih dejanjih sicer lahko pride tudi do verižne nesreče, katere posledice so požar večjih razsežnosti, eksplozije ali porušitve objektov. Vendar pa so takšne verižne nesreče zaradi terorističnih dejanj malo verjetne.

3.8.6.VERJETNOST POJAVLJANJA IN MOŽNOST PREDVIDEVANJA TERORISTIČNIH NAPADOV

Verjetnost nastanka nesreče zaradi terorističnih aktivnosti v Občini Cerklje na Gorenjskem je malo verjetna.

Nesrečo zaradi terorističnih aktivnosti je v naprej težko predvideti, lahko jih predvidijo ali preprečijo ustrezni državni organi s pridobivanjem ustreznih informacij.

Večja možnost za takšno nesrečo bi bila v primerih, če bi teroristične organizacije izvajale aktivnosti tudi na ostalih območjih Republike Slovenije ali v sosednjih pokrajinah sosednjih držav v EU.

3.8.7.ZAKLJUČEK

Na območju Občine Cerklje na Gorenjskem ne moremo popolno izključiti pojav terorizma. Teroristični napad s sredstvi za množično uničevanje, s katerimi grozijo različne ekstremne teroristične organizacije je sicer možen, vendar malo verjeten. Malo verjetni so tudi čez mejni učinki terorističnih napadov v sosednjih državah in regijah. Popolnoma pa tega ne moremo izključiti.

Ogroženost Občine Cerklje na Gorenjskem zaradi terorističnih napadov je nizka, ni pa mogoče popolnoma izključiti napadov z orožji ali sredstvi za množično uničevanje oziroma s klasičnimi terorističnimi sredstvi oziroma da se taki napadi lahko zgodijo v sosednjih državah, vplivajo pa lahko tudi na Slovenijo.

V Občini Cerklje na Gorenjskem se izdelava Ocena ogroženosti zaradi terorizma, ni pa potrebno izdelati posameznih delov Občinskega načrta zaščite in reševanja ob uporabi orožji ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi za Občino Cerklje na Gorenjskem oziroma dokumentov za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov.

4. KRIZNI NAČRT

Krizni načrt za turizem Cerklje na Gorenjskem je treba oblikovati tako, da bo omogočil čim boljšo pripravljenost na morebitne krizne situacije, kot so naravne nesreče, zdravstvene epidemije, politične nemire itd. Sledijo koraki, ki vam lahko pomagajo pri oblikovanju kriznega načrta:

1. **Analiza tveganj:** Prvi korak je identifikacija in ocena potencialnih tveganj, ki bi lahko vplivala na turistično industrijo v Cerkljah na Gorenjskem. To vključuje analizo naravnih nesreč, političnih dogodkov, epidemij, terorističnih napadov in drugih potencialnih groženj.
2. **Določitev odgovornosti (krizni štab):** Določiti morate kdo bo odgovoren za izvajanje kriznega načrta. To lahko vključuje upravo turistične organizacije, lokalno upravo, gasilce, policijo, zdravstvene ustanove in druge organizacije.
3. **Komunikacijski načrt:** V krizni situaciji je izjemno pomembno, da imate pripravljen komunikacijski načrt. Vključevati mora vse načine komunikacije, kot so družbena omrežja, obvestila za javnost, spletne strani, e-pošta, telefon, in druge. Komunikacijski načrt mora biti preprost, jasn in razumljiv.
4. **Načrt evakuacije:** Če obstaja možnost, da boste morali evakuirati turiste, morate imeti načrt, ki bo jasno določil postopke in poti za evakuacijo. Pri tem morate upoštevati tudi posebne potrebe različnih skupin turistov, kot so starejši, invalidi in otroci.
5. **Obnovitvena faza:** Ko je krizna situacija obvladana, se začne obnovitvena faza, ki se osredotoča na obnovo poškodovanih območij, infrastrukture, ponovno vzpostavitev storitev in okrevanje skupnosti. V tej fazi se izvajajo tudi ukrepi za zmanjšanje morebitnih dolgoročnih učinkov krize in obveščanje javnosti.

4. 1. ANALIZA TVEGANJ

Turistična industrija v Cerkljah na Gorenjskem ima lahko številne potencialne grožnje, ki bi lahko negativno vplivale na njeno poslovanje in razvoj. Nekateri od teh izzivov so:

Vremenske razmere: Cerklje na Gorenjskem so zimski športni center, zato lahko slabe vremenske razmere, kot so pomanjkanje snega ali prevelika količina padavin, negativno vplivajo na obiskovalce in prihodke turistične industrije. Vendar pa se lahko ta tveganja omejijo s pripravo alternativnih programov, ki so primerni tudi v primeru slabe vremenske napovedi.

Konkurenca: V okolici Cerklj na Gorenjskem je več drugih priljubljenih turističnih destinacij, kot so Kranjska Gora, Bled in Bohinj. To lahko predstavlja grožnjo za privabljanje obiskovalcev in konkurenčnost na trgu. Kljub temu pa lahko Cerklje na Gorenjskem ostanejo konkurenčne s poudarkom na edinstvenih turističnih doživetjih in kakovostnih storitvah.

Prometna infrastruktura: Prometna infrastruktura v Cerkljah na Gorenjskem je lahko ovira za potencialne obiskovalce. Zastoji in daljši časi potovanja lahko odvrnejo obiskovalce, ki iščejo hiter in enostaven dostop do destinacije. Rešitev tega problema bi lahko bila izboljšanje prometne infrastrukture, vključno z izgradnjo novih cest in povečanje javnega prevoza.

Sezonskost: Ker je Cerklje na Gorenjskem predvsem zimski športni center, je turistična industrija zelo sezonska. To lahko vodi do neenakomerne porazdelitve dohodka in zaposlovanja skozi vse leto. Za spodbujanje celoletnega turizma lahko Cerklje na Gorenjskem razmislijo o razvoju novih turističnih dejavnosti, ki bodo privlačne tudi izven zimske sezone.

Naravne nesreče: Cerklje na Gorenjskem se nahajajo na območju, ki je podvrženo potresom in drugim naravnim nesrečam, kot so poplave in plazovi. To lahko predstavlja tveganje za varnost obiskovalcev in turistične infrastrukture. Da bi se temu izognili, bi lahko bila potrebna izgradnja zaščitnih sistemov in načrtovanje evakuacijskih poti.

Varovanje okolja: Cerklje na Gorenjskem so del naravnega parka, zato je pomembno, da se turistične dejavnosti izvajajo na način, ki ne ogroža okolja. Turistična industrija mora biti trajnostna in se izvajati z upoštevanjem okoljskih standardov.

Globalne pandemije: Pandemija COVID-19 je imela velik vpliv na turistično industrijo po vsem svetu, vključno s Cerkljami na Gorenjskem. Morebitne nove pandemije ali drugi izbruhi nalezljivih bolezni bi lahko ponovno vplivali na turistično industrijo v regiji.

Da bi se zmanjšala tveganja in povečala uspešnost turistične industrije v Cerkljah na Gorenjskem, je pomembno, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za zaščito okolja, izboljšanje infrastrukture in promocijo regije v turističnih krogih. Prav tako bi bilo koristno, da se turistična industrija prilagodi spremenljivim razmeram, kot so vremenski pogoji in globalne pandemije, ter da se nenehno prilagaja potrebam turistov.

Naravne nesreče:

Cerklje na Gorenjskem se nahajajo v območju, ki ga lahko ogrožajo različne naravne nesreče. Nekatere od teh nesreč so:

Potresi: Območje okoli Cerklj je potresno aktivno območje, ki ga lahko prizadenejo potresi. Ti lahko povzročijo poškodbe stavb, infrastrukture in drugih objektov ter ogrozijo življenja ljudi.

Plazovi: Cerklje na Gorenjskem so območje, ki ga ogrožajo snežni plazovi, ki lahko povzročijo ogromno škodo. Plazovi lahko zasujejo ceste, hiše in druge objekte, kar ogroža ljudi in povzroča gospodarsko škodo.

Poplave: Reka Sava teče blizu Cerklj na Gorenjskem in lahko v primeru močnega deževja ali tajanja snega povzroči poplave. Poplave lahko povzročijo škodo na infrastrukturi, ogrozijo življenja ljudi in povzročijo gospodarsko škodo.

Požari: Cerklje na Gorenjskem so območje, ki je izpostavljeno požarom v sušnih obdobjih. Požari lahko povzročijo veliko škodo na naravi, ogrozijo življenja ljudi in povzročijo gospodarsko škodo.

Da bi se zmanjšalo tveganje za naravne nesreče v Cerkljah na Gorenjskem, je pomembno, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za zaščito pred njimi. To vključuje upoštevanje gradbenih standardov pri gradnji stavb, izgradnjo varnostnih sistemov za zaščito pred plazovi in poplavami, ter vzdrževanje gozdov in zelenih površin za zmanjšanje tveganja za požare. Poleg tega je pomembno, da se prebivalce in turiste ozavešča o nevarnostih naravnih nesreč in kako se nanje pripraviti.

Politični dogodki:

Na splošno je politična situacija lahko zelo dinamična in nepredvidljiva, zato obstaja veliko različnih političnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na turistično industrijo v Cerkljah na Gorenjskem. Nekateri primeri političnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na turizem v regiji, so:

Državne spremembe: Splošne volitve, spremembe vladne koalicije ali imenovanje novega predsednika države so lahko politični dogodki, ki bi lahko vplivali na turizem v Cerkljah na Gorenjskem. Te spremembe lahko povzročijo spremembe v politiki, gospodarstvu in drugih področjih, ki vplivajo na turistično industrijo.

Protesti: Protesti in demonstracije, ki se lahko pojavijo zaradi političnih vprašanj, bi lahko vplivali na turizem v Cerkljah na Gorenjskem. To lahko vodi do zaprtja turističnih krajev ali drugih omejitev, ki lahko vplivajo na turistični promet.

Teroristični napadi: Teroristični napadi so žal realna grožnja, ki lahko vpliva na turistično industrijo ne le v Cerkljah na Gorenjskem, ampak tudi drugod po svetu. Ti napadi lahko povzročijo zmanjšanje turističnega prometa, zaprtje turističnih krajev in druge omejitve.

Spor med državami: Spor med državami ali vojna bi lahko imela pomemben vpliv na turizem v Cerkljah na Gorenjskem. V takšni situaciji bi lahko prišlo do zaprtja meja, omejitev turističnih potovanj in drugih omejitev, ki bi lahko vplivale na turistično industrijo.

Drugi politični dogodki: Poleg zgornjih primerov obstaja še veliko drugih političnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na turizem v Cerkljah na Gorenjskem. To lahko vključuje spremembe zakonodaje, politične spore in druga politična vprašanja, ki lahko vplivajo na turistično industrijo.

Nezgode

Nezgode na smučišču: Smučanje in druge zimske športe so zelo priljubljeni v Cerkljah na Gorenjskem, vendar obstaja tudi nevarnost nezgod na smučišču, ki lahko povzročijo poškodbe ali celo smrt.

Teroristični napadi:

Žal so teroristični napadi v zadnjih letih postali resna grožnja za turiste in destinacije po vsem svetu, vključno s Cerkljami na Gorenjskem. Ti napadi lahko povzročijo materialno škodo, poškodbe in izgubo človeških življenj.

Epidemije in pandemije:

Epidemije in pandemije, kot je na primer pandemija COVID-19, so lahko grožnja za turistično industrijo v Cerkljah na Gorenjskem in drugod po svetu. Te bolezni lahko povzročijo zmanjšanje turističnega prometa, omejitve potovanj in druga omejevanja, ki lahko vplivajo na turistično industrijo.

Tehnične okvare:

Tehnične okvare, kot so izpadi električne energije, vode ali telekomunikacijskih storitev, lahko vplivajo na turistično industrijo v Cerkljah na Gorenjskem. To lahko povzroči težave pri delovanju hotelskih storitev, smučišča in drugih turističnih objektov.

Letalske nesreče:

Cerklje na Gorenjskem se nahajajo v neposredni bližini mednarodnega letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, zato obstaja potencialna nevarnost za letalsko nesrečo. V primeru letalske nesreče bi lahko prišlo do večje materialne škode ter ogrožanja varnosti in življenj ljudi, ki živijo ali obiskujejo to območje. Zato je pomembno, da obstajajo načrti za ukrepanje v primeru letalske nesreče ter sistem obveščanja in evakuacije v primeru izrednih razmer.

5. DOLOČITEV ODGOVORNOSTI

5. 1. KRIZNI ŠTAB

Krizni štab občine Cerklje na Gorenjskem je organ občinske uprave, ki se aktivira v primeru naravnih nesreč, kriznih situacij ali drugih izrednih razmer, ki lahko ogrozijo prebivalce in premoženje na območju Cerkelj na Gorenjskem. Namen kriznega štaba je zagotoviti hitro, učinkovito in usklajeno delovanje vseh pristojnih služb in organizacij v primeru izrednih razmer ter zagotoviti varnost prebivalcev in premoženja.

Krizni štab občine Cerklje na Gorenjskem vključuje predstavnike občinske uprave, gasilcev, civilne zaščite, reševalcev, policije, Rdečega križa ter drugih pristojnih služb in organizacij. Vsi člani kriznega štaba so izurjeni in opremljeni za izvajanje nalog v kriznih situacijah ter so v stalnem stiku s pristojnimi organi na državni ravni.

V krizni štab se običajno imenujejo osebe, ki imajo potrebna znanja, izkušnje in odgovornosti za obvladovanje kriznih situacij. Seznam oseb, ki naj bi sestavljale krizni štab, se lahko razlikuje glede na vrsto krizne situacije in potrebe občine Cerklje na Gorenjskem, vendar vključuje naslednje:

župan občine Cerklje na Gorenjskem (predsednik kriznega štaba)

predstavniki pristojnih občinskih služb (komunala, gasilci, civilna zaščita, zdravstvo, sociala, turizem, okolje, ipd.)

predstavniki pristojnih državnih organov (policija, uprava za zaščito in reševanje, zdravstveni inšpektorat, inšpektorat za okolje in prostor, ipd.)

predstavniki javnega podjetja, ki skrbi za oskrbo s pitno vodo in javno razsvetljavo

predstavniki krajevne skupnosti in civilne iniciative

strokovnjaki z različnih področij (gradbeništvo, hidrologija, meteorologija, itd.)

Poleg tega se lahko v krizni štab povabi tudi predstavniki medijev, da bi bila informacija o krizni situaciji prenesena javnosti na ustrezen način.

5.2. NALOGE KRIZNEGA ŠTABA

Hitro ukrepanje: Prva stvar, ki jo morajo odgovorne osebe narediti v primeru nezgode, je, da se čim prej odzovejo na situacijo in ukrepajo za zaščito ljudi in premoženja.

Obveščanje: Ko se situacija umiri in varnost ljudi je zagotovljena, je pomembno obveščati javnost o situaciji. Obveščanje je treba izvajati preko različnih kanalov, kot so občinska spletna stran, družbena omrežja in lokalni mediji.

Sporočilo o varnosti: Sporočilo o varnosti je pomemben del kriznega komuniciranja, ki ga je treba poslati javnosti. V sporočilu je treba navesti, da so ukrepi sprejeti in da se situacija nadzoruje. Sporočilo mora vključevati tudi informacije o tem, katera območja so še vedno ogrožena in kakšne ukrepe ljudje lahko sprejmejo za svojo varnost.

Zbiranje informacij: Med krizo je pomembno zbiranje informacij o škodi, ki jo je povzročil plaz. To je pomembno, da se lahko oceni obseg škode in ugotovi, kateri ukrepi so potrebni za njeno odpravo.

Koordinacija s pristojnimi organi: Odgovorne osebe bi morale sodelovati s pristojnimi organi, kot so gasilci, policija in civilna zaščita, da se lahko izvedejo potrebni ukrepi.

Nadaljnje ukrepanje: Po tem, ko je situacija pod nadzorom, je pomembno, da se sprejmejo nadaljnji ukrepi za sanacijo škode in preprečevanje podobnih dogodkov v prihodnosti.

6. KOMUNIKACIJSKI NAČRT

Komunikacijski načrt za krizne situacije je pomemben dokument, ki vsebuje strategije in postopke za učinkovito in usklajeno komunikacijo med različnimi deležniki v primeru krizne situacije. Nekatere ključne sestavine komunikacijskega načrta so:

Identifikacija ključnih deležnikov: V komunikacijskem načrtu je treba navesti vse ključne deležnike, ki so vključeni v krizno situacijo. Sem spadajo žrtve, prebivalci, zaposleni, lokalne oblasti, mediji in drugi.

Določitev glavnega govornika: V komunikacijskem načrtu je treba navesti, kdo bo glavni govornik v primeru krizne situacije. To je lahko župan, vodja kriznega štaba ali druga oseba, ki ima pooblastila za govorjenje v imenu organizacije.

Spremljanje medijev: V komunikacijskem načrtu je treba navesti, kako se bodo spremljali mediji, da bi se lahko pravočasno odzvali na morebitne objave in novinarska vprašanja. Za to lahko uporabimo monitoring medijskih poročil, socialnih medijev in drugih kanalov.

Priprava sporočil za javnost: V komunikacijskem načrtu je treba navesti, kdo bo pripravil sporočila za javnost v primeru krizne situacije. Ta sporočila naj bodo jasna, natančna in dosledna ter prilagojena ciljni javnosti.

Postopek za odziv na novinarska vprašanja: V komunikacijskem načrtu je treba navesti, kdo bo odgovarjal na novinarska vprašanja in kako se bodo odgovori pripravljali. Pri tem je pomembno zagotoviti doslednost in zanesljivost informacij, ki jih posredujemo.

Načrt za upravljanje socialnih medijev: V komunikacijskem načrtu je treba navesti, kako se bodo upravljali socialni mediji v primeru krizne situacije. Pri tem je pomembno upoštevati tudi morebitne lažne novice in druge neprimerne objave.

Usposabljanje in testiranje: Za učinkovit komunikacijski načrt je potrebno tudi redno usposabljanje in testiranje zaposlenih ter drugih deležnikov, da se zagotovi pripravljenost za morebitno krizno situacijo.

6.1. KRIZNO KOMUNICIRANJE

Primer besedila za krizno komuniciranje:

Spoštovane občanke in občani,

obveščamo vas, da se je na območju Cerkelj na Gorenjskem pojavil plaz. Takoj po prejemu informacije o nesreči, smo takoj sprožili vse potrebne ukrepe za zaščito ljudi in premoženja. Območje je bilo takoj zaprto za promet, da se prepreči nadaljnje ogrožanje življenj.

Situacija je sedaj pod nadzorom, zato vas prosimo, da ostanete strpni in sledite navodilom oblasti. Na terenu so že prisotne pristojne službe, ki ocenjujejo obseg škode in preprečujejo nadaljnje nevarnosti. Naše prioritete naloge so zagotoviti varnost vseh ljudi in premoženja, ki so ogroženi.

Obveščamo vas tudi, da so bile evakuacije že izvedene za območja, ki so najbolj ogrožena. Vse preostale občane pozivamo, da se izogibajo območju plazov in ostanete na varnih območjih.

Zahvaljujemo se vam za vaše razumevanje in sodelovanje v tem zahtevnem času. V primeru dodatnih informacij bomo posodabljali našo spletno stran in družbena omrežja. Za vsa nujna vprašanja smo vam na voljo tudi na telefonski številki za krizno komuniciranje, ki je objavljena na naši spletni strani.

Ostanite varni!

Lep pozdrav,

Krizni štab občine Cerklje na Gorenjskem

6.2. MEDIJSKA ADREMA

Obvesti se lahko lokalne, regionalne in nacionalne medije. V primeru nezgode na območju Cerklj na Gorenjskem bi bilo smiselno obvestiti naslednje medije:

Lokalne tiskane medije, kot so Gorenjski glas, Svet 24, Dnevnik, Lokalne radijske postaje, kot so Radio Kranj, Radio Center Gorenjska, Radio Aktual, Radio Robin, Radio Antena, Radio Gorenc, itd.

Lokalne televizijske postaje, kot so Gorenjska televizija, TV SLO 3 Gorenjska, TV3 Medvode, TV As, TV Koper-Capodistria, itd.

Nacionalne medije, kot so RTV Slovenija, POP TV, Kanal A, Planet tv itd.

Seznam medijev, ki se jih obvesti, se lahko glede na situacijo in obseg dogodka razlikuje. Pri obveščanju je pomembno upoštevati, kateri mediji imajo največjo vlogo pri informiranju lokalne skupnosti in javnosti na splošno.

1. Gorenjski glas	2. Radio Kranj	3. TV Slovenija, Studio Kranj	4. Svet24.si
Naslov: Tržaška cesta 2, 4000 Kranj	Naslov: Tomšičeva ulica 8, 4000 Kranj	Naslov: Kidričeva ulica 25, 4000 Kranj	Naslov: Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana
Urednik: Jože Rován	Urednik: Tomaž Štefe	Urednik: Marjan Štrukelj	Urednik: Matej Leskovšek
Telefon: +386 4 201 42 90	Telefon: +386 4 201 43 00	Telefon: +386 4 201 72 00	Telefon: +386 1 530 70 00
E-pošta: joze.rovan@g-glas.si	E-pošta: tomas.stefe@radiokranj.si	E-pošta: marjan.strukelj@rtvslo.si	E-pošta: redakcija@svet24.si
5. Siol.net	6. 24ur.com	7. POP TV	8. Planet TV
Stegne 19, 1000 Ljubljana	Šmartinska cesta 152g, 1000 Ljubljana	Kolodvorska ulica 2, 1000 Ljubljana	Peruzzijeva ulica 1, 1215 Medvode
Urednik: Sašo Dolenc	Urednik: Tomaž Modič	Urednik: Katja Širca	Urednik: Mateja Stepišnik Perič
Telefon: +386 1 475 00 00	Telefon: +386 1 475 00 00	Telefon: +386 1 475 00 00	Telefon: +386 1 242 06 00
E-pošta: info@siol.net	E-pošta: info@24ur.com	E-pošta: info@pop-tv.si	E-pošta: info@planet-tv.si
1. Dnevnik, Regionalna pisarna Kranj	Žurnal24, Regionalna pisarna Kranj		
Cesta Staneta Žagarja 23, 4000 Kranj	Cesta Staneta Žagarja 41, 4000 Kranj,		
Telefon: +386 4 23 03 700	Telefon: +386 1 583 80 00		
E-pošta: kranj@dnevnik.si	E-pošta: info@zurnal24.si		

Tabela 1: Medijska adrema

7. NAČRT EVAKUACIJE

Načrt evakuacije turizma v Cerkljah na Gorenjskem bi moral biti sestavljen tako, da omogoča hitro in učinkovito evakuacijo v primeru nesreče ali druge krizne situacije. Načrt bi moral vključevati naslednje korake:

Določitev varnih območij za evakuacijo - območja, kjer se lahko turisti zbirajo v primeru nesreče ali druge krizne situacije, bi morala biti določena vnaprej. Ta območja bi morala biti dovolj velika, da lahko sprejmejo vse turiste in osebje.

Imenovanje vodje evakuacije - oseba, ki je odgovorna za vodenje evakuacije, bi morala biti imenovana vnaprej. Vodja evakuacije bi moral biti usposobljen za organizacijo in izvedbo evakuacije ter imeti natančen načrt postopkov.

Usposabljanje osebja - osebje v hotelih, restavracijah in drugih turističnih objektih bi moralo biti usposobljeno za izvajanje evakuacije in upoštevanje postopkov v primeru nesreče ali druge krizne situacije.

Obveščanje in evakuacija gostov - v primeru nesreče ali druge krizne situacije bi bilo treba hitro in učinkovito obvestiti vse goste in jih evakuirati na varno območje. Vsi turistični objekti bi morali imeti jasno označena evakuacijska pota in načrt za evakuacijo.

Komunikacija z javnostjo - med krizno situacijo bi bilo treba zagotoviti redno in natančno komunikacijo z javnostjo. Vodja evakuacije bi moral biti odgovoren za zagotavljanje natančnih in aktualnih informacij za medije in javnost.

Ocenjevanje načrta evakuacije - načrt evakuacije bi moral biti redno ocenjen in posodobljen glede na spremembe v turistični industriji in razvoj novih tehnologij. S tem se zagotavlja, da je načrt učinkovit in pripravljen na morebitne nesreče ali krizne situacije.

V primeru nevarnosti plazov v Cerkljah na Gorenjskem bi se ljudje morali umakniti na območja, ki so varna pred plazovi. V bližini Cerkelj na Gorenjskem so številne gore in hribi, ki so lahko varna zavetja pred plazovi, kot so Kamniško-Savinjske Alpe, Karavanke in Jelovica. Vendar pa bi se morali ljudje premakniti na območja, ki so dovolj oddaljena od nevarnih območij in imajo manjše tveganje za plazove.

7.1. Varna območja

Konkretna varna območja pred plazovi bi bila na primer območja, ki so oddaljena od strmin, pobočij in globokih dolin. Za ljudi v Cerkljah na Gorenjskem bi lahko varna območja vključevala naslednje:

Središče mesta: če je plaz omejen samo na določeno območje, bi se ljudje lahko premaknili v središče mesta, kjer so zgradbe običajno bolj stabilne in manj ogrožene zaradi plazov.

Spodnja območja hribov in gora: nekatere doline, kot je na primer dolina Završnice, so običajno manj ogrožene zaradi plazov in bi lahko bila varna območja za zavetje.

Zavetišča: v okolici Cerkelj na Gorenjskem obstajajo številna zavetišča, ki so zgrajena za zaščito pred nevarnostmi v gorah in bi lahko služila kot varna območja v primeru plazov.

Vendar pa je priporočljivo, da se turisti in prebivalci predhodno seznanijo z nevarnimi območji in smernicami za ravnanje v primeru plazov ter upoštevajo navodila lokalnih oblasti in varnostnih služb.

7. 2. ZAVETIŠČA

Na območju Cerklj na Gorenjskem obstajajo različna zavetišča, ki se lahko uporabijo v primeru kriznih situacij. Nekatera od teh so:

Gasilski dom Cerklje - gasilski dom je opremljen s prenočišči in osnovnimi sanitarijami, zato lahko služi kot zavetišče v primeru evakuacij ali drugih kriznih situacij.

Osnovna šola Davorina Jenka - šolske stavbe so lahko uporabljene kot zavetišče za prebivalce v primeru kriznih situacij, kot so poplave, plazovi ali požari.

Športna dvorana - športni center ima veliko površino, kjer se lahko zberejo prebivalci v primeru kriznih situacij.

Kulturni HRAM - kulturni dom ima večnamensko dvorano, ki se lahko uporabi kot zavetišče v primeru kriznih situacij.

Zdravstveni dom - zdravstveni dom lahko služi kot zavetišče za ranjene ali bolne ljudi v primeru kriznih situacij.

Planinski dom: Planinski dom na Krvavcu lahko služi kot zavetišče v primeru naravnih nesreč v gorah, kot so snežni plazovi ali orkanski sunki vetra.

8. OBNOVITVENA FAZA

Obnovitvena faza je faza v kriznem načrtu, ki se osredotoča na obnovo poškodovanih območij, infrastrukture, storitev in skupnosti po krizni situaciji. To je tretja faza kriznega načrta, ki sledi odzivni fazi, ko so bili sprejeti ukrepi za obvladovanje krizne situacije. Naredi se tudi evalvacija.

V obnovitveni fazi se izvajajo naslednje aktivnosti:

Ocenjevanje škode: Organizacija ali skupnost oceni škodo, ki jo je povzročila krizna situacija. To vključuje pregled poškodovanih območij in infrastrukture, oceno izgube premoženja in oceno izgube storitev.

Načrtovanje obnove: Na podlagi ocene škode se oblikuje načrt za obnovo poškodovanih območij in infrastrukture. Načrt obnove mora upoštevati varnostne ukrepe in standarde ter upoštevati lokalne predpise in zakonodajo.

Obnova infrastrukture: Izvajajo se ukrepi za obnovo poškodovane infrastrukture, kot so ceste, mostovi, stavbe, električna in vodovodna omrežja. Pomembno je, da se ta dela izvajajo v skladu z načrtom in v skladu z lokalnimi predpisi in standardi.

Obnova storitev: Izvajajo se ukrepi za ponovno vzpostavitev storitev, kot so oskrba z vodo, elektriko, telefonom in drugimi potrebnimi storitvami. Pomembno je, da se storitve obnovijo čim prej, da se zmanjša vpliv krize na prebivalstvo in gospodarstvo.

Podpora skupnosti: V obnovitveni fazi se zagotavlja tudi podpora skupnosti, ki je bila prizadeta zaradi krizne situacije. To vključuje oskrbo s hrano, zdravstveno oskrbo in druge oblike podpore, ki pomagajo ljudem, da si opomorejo po krizni situaciji.

Obnovitvena faza je ključna za obnovo poškodovanih območij in infrastrukture ter za ponovno vzpostavitev storitev in skupnosti po krizni situaciji. Ta faza lahko traja nekaj časa, odvisno od obsega škode, ki jo je povzročila krizna situacija, in od obsega dela, ki ga je treba opraviti za obnovo.

9. VIRI

Upoštevani zakoni, pravilniki in drugi viri

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ZVNDN (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10),
- Zakon o gasilstvu (Ur. list RS, št. 71/93, 28/95, 28/00, 91/05, 113/05),
- Pravilnik o metodologiji za ugotavljanje ocene požarne ogroženosti (Ur. list RS, št. 70/96, 5/97, 31/04),
- Navodilo o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, št. 39/95),
- Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/2012),
- Predhodna ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije, MOP, december 2011
- Zakon o varstvu pred požarom (Ur. list RS, št. 3/07 UPB1)
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1, 95/07-ZSPJS-H in 97/10)
- Zakon o gasilstvu (Ur. list RS, št. 113/05-UPB1 in 120/08 Odl. US: U-I-61/06-14),
- Pravilnik o metodologiji za ugotavljanje ocene požarne ogroženosti (Ur. list RS, št. 70/96, 5/97, 31/04),
- Pravilnika o požarni varnosti v stavbah (Ur. list RS, št. 31/04, 10/05, 83/05 in 14/07),
- Navodilo o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, št. 39/95), Uredbo o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. list RS, št. 4/06),
- Zavod za gozdove Slovenije (Ocena požarne ogroženosti gozdov), Januar 2012.
- Ocena ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju Gorenjske, verzija 7.0, 7.1., 7.2., Uprava RS za zaščito in reševanje – Izpostava Kranj, marec 2010
- Načrt zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih boleznih pri živalih v Republiki Sloveniji, številka. 327-04/2002-1, z dne 6. 3. 2003
- Regijski načrt zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih boleznih pri živalih za Gorenjsko regijo, verzija 4.0, Uprava RS za zaščito in reševanje
- Zakon o veterinarstvu (Ur. list RS, št. 33/01, 110/02, 45/04, 62/04 in 93/05)
- Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Gorenjsko regijo